Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

27. aprill 2022 *

Rahvatervis – Euroopa Parlamendi hoonetesse sisenemisel kehtiva ELi digitaalse COVID-19 tõendi esitamise nõue – Õiguslik alus – Saadikute vabadus ja sõltumatus – Kohustus tagada liidu teenistujate tervise kaitse – Parlamendiliikme puutumatus – Isikuandmete töötlemine – Õigus eraelu austamisele – Õigus kehalisele puutumatusele – Õigus turvalisusele – Võrdne kohtlemine – Proportsionaalsus

Liidetud kohtuasjades T-710/21, T-722/21 ja T-723/21,

Robert Roos ja teised hagejad, kelle nimed on esitatud lisas [1], esindajad advokaadid P. de Bandt, M. Gherghinaru, L. Panepinto ja V. Heinen,

hagejad,

versus

Euroopa Parlament, esindajad S. Alves ja A.-M. Dumbrăvan,

kostja,

mille ese on,

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja president S. Papasavvas, koja president J. Svenningsen, kohtunikud R. Barents, C. Mac Eochaidh ja T. Pynnä (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik H. Eriksson,

arvestades menetluse kirjalikku osa

ja 15. märtsi 2022. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

[1] Teiste hagejate loetelu lisatakse vaid pooltele teatavaks tehtavale versioonile.

otsuse

1 Hagejad, kes on kõik aastateks 2019–2024 valitud Euroopa Parlamendi liikmed, paluvad ELTL artikli 263 alusel esitatud hagides tühistada parlamendi juhatuse 27. oktoobri 2021. aasta otsus Euroopa Parlamendi kolmes töökohas hoonetesse pääsu reguleeriva erakorralise tervishoiu- ja ohutuseeskirja kohta (edaspidi „vaidlustatud otsus“).

I. Vaidluse taust

2 COVID-19 pandeemiast tingitud tervisekriisiga seoses võttis liidu seadusandja Euroopa Komisjoni ettepanekul vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määruse (EL) 2021/953, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaktsineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (ELT 2021, L 211, lk 1; parandus ELT 2022, L 72, lk 7) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määruse (EL) 2021/954, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaktsineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik seoses kolmandate riikide kodanikega, kes seaduslikult viibivad või elavad COVID-19 pandeemia ajal liikmesriikide territooriumil (ELT 2021, L 211, lk 24).

3 Nende määruste alusel otsustasid mõned liikmesriigid võtta kasutusele ELi digitaalse COVID-tõendi (edaspidi „COVID-tõend“) riigisisesed rakendused ning laiendada SARS-CoV-2 viiruse leviku tõkestamiseks ja rahvatervise kaitseks nende kasutamist eelkõige sissepääsuks teatud üritustele, hoonetesse või transpordivahenditesse. Eelkõige tegid seda kolm liikmesriiki, kus on Euroopa Parlamendi asukohad ehk Belgia, Prantsusmaa ja Luksemburg.

4 Alates tervisekriisi algusest 2020. aasta märtsis on parlamendi president teinud otsuseid mitmesuguste meetmete võtmiseks, et kaitsta parlamendiliikmete, töötajate ja teiste parlamendi hoonetes viibivate isikute tervist ja tagada samas parlamendi võimekus täita aluslepingutes määratletud põhiülesandeid.

5 Nende ajutiste meetmete kehtivust pikendati või neid muudeti regulaarselt. Mõnda meedet võidi leevendada või karmistada eelkõige epidemioloogilise olukorra muutumisest lähtudes. Eelkõige hõlmasid need meetmed alates 2020. aasta kevadest maski kandmist ja kehatemperatuuri mõõtmist. Kuni 2021. aasta sügiseni olid keelatud ka mitut liiki üritused ja üksik- või rühmakülastused. Täiskogu istungid toimusid 2020. aasta märtsist kuni 2021. aasta maini Brüsselis (Belgia).

6 Lisaks sellele seadis parlamendi peasekretär COVID-19 pandeemia tõttu alates 16. märtsist 2020 sisse erakorralise täieliku kaugtöö korra. Seda korda kohandati pandeemia arengust lähtudes ning alates 1. septembrist 2021 asendati see peasekretäri 16. juuli 2021. aasta otsusega kaugtöö kohta, mille kohaselt toimus sestpeale kaugtöö vabatahtlikkuse alusel, kuna Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) artikli 20 kohaselt on tavapäraseks töövormiks füüsiline kohalolek.

7 Tihedas koostöös Brüsseli ametivõimudega avas Euroopa Parlament 25. märtsil 2021 oma Brüsselis asuvates ruumides COVID-19 vastu vaktsineerimise keskuse, hõlbustamaks eelkõige parlamendiliikmete ja oma töötajate vaktsineerimist, et viimased ei peaks selleks oma päritoluriiki

sõitma. Lisaks sellele rakendas Euroopa Parlament alates pandeemia algusest 2020. aasta märtsis erakorralisi ajutisi menetlusi, et parlamendiliikmed saaksid aruteludes ja hääletustel osaleda kaugosalemise kaudu.

8 Parlamendi president võttis 2. septembril 2021. aastal vastu otsuse ohutusmeetmete kohta COVID-19 leviku tõkestamiseks. Selle otsuse kohaselt pääsevad külastajad, kohalikud assistendid, välisesinejad ja lobistid parlamendi hoonetesse tingimusel, et nad esitavad COVID-tõendi või samaväärse tõendi. Samuti on selles otsuses ette nähtud kohustus kanda parlamendis maski ja hoida seal teiste inimestega teatud vahemaad ning keeld siseneda parlamenti isikul, kelle kehatemperatuur on kõrgem kui 37,7°C, kes aevastab või köhib, kelle COVID-19 testi tulemus on positiivne või kes on olnud kontaktis kellegagi, kelle COVID-19 testi tulemus on positiivne.

9 Samal päeval võttis parlamendi president vastu otsuse erakorraliste meetmete kohta, mis võimaldavad Euroopa Parlamendil täita oma ülesandeid ja kasutada oma aluslepingutest tulenevaid õigusi. Selles otsuses on eelkõige ette nähtud taasalustamine teatud parlamentaarsete tegevustega, nagu missioonid ja delegatsioonide visiidid, ning kohustus kanda parlamendis toimuvate arutelude ajal maski ja hoida teiste inimestega teatud distantsi.

10 Parlamendi president võttis 30. septembril 2021. aastal vastu kaks otsust, millega pikendati 2. septembri 2021. aasta otsusega võetud meetmete kehtivust kuni 17. oktoobrini 2021.

11 Parlamendi president võttis 14. oktoobril 2021. aastal vastu viiruse leviku tõkestamisele suunatud ohutusmeetmeid käsitleva uue otsuse, millega piirati ajavahemikul 18. oktoobrist kuni 2. novembrini 2021 parlamendi hoonetes suure hulga ürituste ja külastuste korraldamist, nähti ette kehatemperatuuri mõõtmine hoonetesse sisenemisel, kehtestati inimeste hajutatuse ja maski kandmise kohustus parlamendi arutelude ajal ning seati külastajatele, kohalikele assistentidele, välisesinejatele ning lobistidele hoonetesse sisenemise tingimuseks COVID-tõendi esitamine.

12 Samal päeval võttis parlamendi president vastu uue otsuse erakorraliste meetmete kohta, mis võimaldavad Euroopa Parlamendil täita oma ülesandeid ja kasutada oma aluslepingutest tulenevaid õigusi ning milles nähti ajavahemikuks 2021. aasta 18. oktoobrist kuni 2. novembrini ette kaugosalemise kord istungjärkude, parlamentidevaheliste delegatsioonide ja komisjonide töö korraldamiseks, teatud organite koosolekute pidamiseks, hääletamiseks jne.

13 Hoolimata kehtestatud hajutatuse meetmetest ja tervisekaitselistest ettevaatusabinõudest ning sellest, et hinnanguliselt 80% töötajatest olid vaktsineeritud, tuvastati 2021. aasta septembrist parlamendis nakatumisjuhtumite arvu kasv.

14 Parlamendi juhatus (edaspidi „juhatus“) võttis seetõttu 27. oktoobril 2021 vastu vaidlustatud otsuse. Selle otsusega kehtestati ajavahemikuks 3. novembrist 2021 kuni 31. jaanuarini 2022 kõigile parlamendi kolmes töökohas asuvatesse hoonetesse siseneda soovivatele töötajatele kohustus esitada kehtiv COVID-tõend.

15 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 11 on täpsustatud, et neil meetmetel on kaks eesmärki – ühelt poolt tagada, et institutsioon täidaks talle aluslepingutest tuleneva õigusliku kohustuse naasta tavapärase töökorralduse juurde, ning teisalt pakkuda piisavaid tagatisi kõigi parlamendi ruumides viibivate isikute elu ja tervise kaitseks.

16 Määruse 2021/953 artikli 3 lõike 1 kohaselt võimaldab COVID-tõendi raamistik välja anda ning piiriüleselt kontrollida ja aktsepteerida järgmisi tõendeid:

– tõend, mis kinnitab, et tõendi omaja on saanud selle välja andnud liikmesriigis COVID-19 vaktsiini (edaspidi „vaktsineerimistõend“);

– tõend, mis kinnitab, et tervishoiutöötaja või kvalifitseeritud testija on tõendi omajale teinud tõendi välja andnud liikmesriigis molekulaarse nukleiinhappe amplifikatsioonil põhineva testi (edaspidi „PCR-test“) või nõukogu 21. jaanuari 2021. aasta soovituse alusel koostatud COVID-19 antigeeni kiirtestide ühises ja ajakohastatud loetelus nimetatud antigeeni kiirtesti (edaspidi „antigeeni kiirtest“), ning millel on märgitud testi liik, testimise kuupäev ja testi tulemus (edaspidi „testimistõend“);

– tõend, mis kinnitab, et tõendi omaja on pärast tervishoiutöötaja või kvalifitseeritud testija tehtud PCR-testi positiivset tulemust SARS-CoV-2 nakkuse läbi põdenud (edaspidi „läbipõdemistõend“).

II. Poolte nõuded

17 Hagejad paluvad Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– mõista parlamendilt välja kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seotud kohtukulud.

18 Parlament palub Üldkohtul:

– jätta hagid vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena jätta need põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista hagejatelt välja kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seotud kohtukulud.

III. Õiguslik käsitlus

A. Hagide vastuvõetavus

1. Hagejate põhjendatud huvi

19 Menetlust korraldava meetmega ning kohtuistungil paluti pooltel täpsustada, kas hagejatel on säilinud põhjendatud huvi vaidlustatud otsuse vaidlustamiseks, võttes arvesse, et vaidlustatud otsus kehtis üksnes 31. jaanuarini 2022.

20 Siinkohal tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab hageja põhjendatud huvi hagi eset arvestades olemas olema hagi esitamise staadiumis, vastasel juhul on hagi vastuvõetamatu. Kõnealune vaidlusese, nagu ka põhjendatud huvi, peavad säilima kuni

kohtuotsuse kuulutamiseni, vastasel juhul langeb otsuse tegemise vajadus ära; see eeldab, et hagimenetlus peab hagi esitajale tooma lõpptulemuse kaudu mingit kasu (vt 21. jaanuari 2021. aasta kohtuotsus Leino-Sandberg *vs.* parlament, C-761/18 P, EU:C:2021:52, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).

21 Lisaks tuleneb kohtupraktikast, et hagejal võib säilida Euroopa Liidu institutsiooni akti tühistamise nõudmise huvi ka selleks, et vältida institutsioonile ette heidetava väidetava õigusvastasuse kordumist tulevikus (7. juuni 2007. aasta kohtuotsus Wunenburger *vs.* komisjon, C-362/05 P, EU:C:2007:322, punkt 50).

22 Kohtupraktika kohaselt esineb see põhjendatud huvi siiski ainult siis, kui väidetav õigusvastasus võib korduda tulevikus, sõltumata selle juhtumi asjaoludest, mis olid aluseks esitatud hagile (7. juuni 2007. aasta kohtuotsus Wunenburger *vs.* komisjon, C-362/05 P, EU:C:2007:322, punkt 52).

23 Nagu hagejad kohtuistungil leidsid, ei ole käesoleval juhul välistatud, et nende väitel õigusvastane tegevus kordub tulevikus sõltumata neist asjaoludest, mis olid aluseks hagi esitamisel käesolevas kohtuasjas.

24 Nimelt leiavad hagejad oma hagides, et vaidlustatud otsused on õigusvastased mitmel põhjusel, mis on seotud eelkõige vaidlustatud otsuse tegemiseks sobiva õigusliku aluse puudumise, hagejate privileegide ja immuniteetide rikkumise, aga ka nende vabaduse ja sõltumatuse rikkumisega või ka nende eraelu puutumatuse rikkumisega, ning mis võivad samalaadsete otsuste tegemisel korduda sõltumata käesolevate hagide esitamise aluseks olnud asjaoludest.

25 Pealegi, nagu parlament kohtuistungil märkis, pikendati vaidlustatud otsuse kehtivust kõigepealt juhatuse 26. jaanuari 2022. aasta otsusega kuni 13. märtsini 2022. aastal ning seejärel juhatuse 7. märtsi 2022. aasta otsusega kuni 10. aprillini 2022. aastal. Seega ei ole välistatud, et vaidlustatud otsuse kehtivust võidakse veelgi pikendada või et vastu võidakse võtta uus samalaadne otsus.

26 Seega on hagejatel jätkuvalt põhjendatud huvi nõuda vaidlustatud otsuse tühistamist.

2. Hagejate õigus hagi esitada

27 Parlament vaidlustab hagi vastuvõetavuse ning leiab, et hagejatel ei ole ELTL artikli 263 neljandas lõigus määratletud õigust hagi esitamiseks.

28 Ta osutab sellele, et ELTL artikli 263 neljandas lõigus on sätestatud kolm olukorda, mil isikul saab olla õigus hagi esitada ehk esiteks juhul, kui isik on kõnealuse akti adressaat, teiseks siis, kui kõnealune akt puudutab teda otseselt ja isiklikult, ning kolmandaks siis, kui kõnealune akt on üldakt, mis puudutab teda otseselt ega vaja rakendusmeetmeid. Parlament leiab aga, et ühegagi neist olukordadest käesoleval juhul tegemist ei ole.

29 Hagejad vaidlevad neile argumentidele vastu.

30 Tuleb tähele panna, et ELTL artikli 263 neljandas lõigus on sätestatud, et „[i]ga füüsiline või juriidiline isik võib esimeses ja teises lõigus sätestatud tingimustel esitada hagi temale adresseeritud või teda otseselt ja isiklikult puudutava akti vastu ning halduse üldakti vastu, mis

puudutab teda otseselt ja ei sisalda rakendusmeetmeid“. [Käesolevas tekstis kasutatakse ELTL artikli 263 neljanda lõigu kontekstis teiste keeleversioonide põhjal sõna „sisaldama“ asemel sõna „vajama“.]

31 Esiteks, nagu parlament leiab, tuleb märkida, et hagejaid ei saa käsitada vaidlustatud akti adressaatidena selle sätte tähenduses. Nimelt ei ole see otsus adresseeritud isiklikult neile, vaid otsuse artikli 2 kohaselt kohaldatakse seda „kõigile Euroopa Parlamendi kolmes töökohas parlamendi hoonetesse sissepääsu taotlevatele isikutele, kaasa arvatud parlamendiliikmed, ametnikud, parlamendiliikmete registreeritud assistendid ja muud parlamendi teenistujad“.

32 Tuleb aga tähele panna, et mõistet „akti adressaat“ kõnealuse sätte tähenduses tuleb mõista formaalses tähenduses, tähistamaks isikut, keda on selles aktis akti adressaadina nimetatud. Asjaolu, et akti sisu võib olla suunatud muule kui akti formaalseks adressaadiks olevale isikule, võib loomulikult anda viimasele hagi esitamise õiguse, kui ta näitab eelkõige ära, et akti sisu arvestades see akt teda otseselt puudutab, ent tal ei ole hagi esitamise õigust selle akti adressaadina. Ka asjaolu, et hagejatele edastati vaidlustatud otsuse koopia, ei ole piisav käsitamaks neid selle otsuse adressaatidena (vt selle kohta 21. jaanuari 2016. aasta kohtuotsus SACBO *vs.* komisjon ja INEA, C-281/14 P, ei avaldata, EU:C:2016:46, punkt 34).

33 Teiseks tuleb tähele panna, et füüsilise või juriidilise isiku poolt ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel niisuguse akti peale esitatud hagi vastuvõetavus, mille adressaat ta ei ole, eeldab, et isikul on hagi esitamise õigus, mis esineb kahel juhul. Ühest küljest võib niisuguse hagi esitada tingimusel, et see akt puudutab isikut otseselt ja isiklikult. Teisest küljest võib isik esitada hagi halduse üldakti peale, mis ei vaja rakendusmeetmeid, kui see akt puudutab teda otseselt (vt 15. juuli 2021. aasta kohtuotsus Deutsche Lufthansa *vs.* komisjon, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Üldkohus peab otstarbekaks käsitleda kõigepealt küsimust, kas hagejatel on õigus hagi esitada eespool punktis 33 osutatud teise hüpoteesi kohaselt.

35 Siinkohal tuleb tähele panna, et mõiste „halduse üldakt“ ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmanda lauseosa tähenduses hõlmab kõiki üldkohaldatavaid akte, mis ei ole seadusandlikud aktid (6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon, komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 28). Kohtupraktikas on täpsustatud, et akti üldkohaldatavus võib tuleneda asjaolust, et akti kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordadele ning sellega kaasnevad õiguslikud tagajärjed üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute kategooriatele (vt 31. mai 2001. aasta kohtuotsus Sadam Zuccherifici jt *vs.* nõukogu, C-41/99 P, EU:C:2001:302, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).

36 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et kuigi vaidlustatud otsus on vastu võetud otsuse vormis, on see tegelikult käsitatav üldkohaldatava aktina, kuna seda kohaldatakse objektiivselt kindlaksmääratud olukordadele ning sellega kaasnevad õiguslikud tagajärjed üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute kategooriatele, millele parlament vastu ei vaidle.

37 Teiseks tuleb tähele panna, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud tingimus, et hagi esemeks olev otsus peab füüsilist või juriidilist isikut otseselt puudutama, kahe kumulatiivse tingimuse täidetust, nimelt esimesena, et vaidlustatud meede avaldaks otsest mõju isiku õiguslikule olukorrale, ja teisena, et see ei jätaks meedet rakendama kohustatud adressaadile mingit kaalutlusõigust – akti rakendamine on

puhtalt automaatne ja tuleneb vaid liidu õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme (vt 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon, komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

38 Nagu hagejad väidavad, kaasnevad käesoleval juhul vaidlustatud otsusega neile otsesed ja kohustuslikud õiguslikud tagajärjed, kuna alates otsuse jõustumisest 3. novembril 2021 pääsevad nad oma Euroopa Parlamendi liikme ülesannete täitmiseks ja parlamendi töös osalemiseks parlamendi hoonetesse üksnes siis, kui neil on võimalik esitada kehtiv COVID-tõend.

39 Kuigi parlament otsustas alates 22. novembrist 2021 uuesti kehtestada kohustusliku kaugtöö kuni keskmiselt kolmel päeval nädalas kuu lõikes kõigile töötajatele, kelle ülesannete täitmisega see kooskõlas oli, ning võimaldada saadikutel võtta täiskogu ja komisjonide aruteludest ja hääletustest osa kaugosalemise kaudu, nagu parlament kohtuistungil kinnitas, jäi vaidlustatud otsus ning parlamendi hoonetesse sisenemiseks kehtiva COVID-tõendi esitamise kohustus kehtima kogu selle perioodi jooksul.

40 Lisaks ei ole vaidlust selles, et vaidlustatud otsust rakendama pidanud isikutel ja eelkõige kehtiva COVID-tõendi kontrollimisega tegelevatel parlamendi turvatöötajatel ei ole mis tahes kaalutlusõigust. Vaidlustatud otsuse rakendamine on puhtalt automaatne ega eelda vahenorme.

41 Seetõttu tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsus puudutab hagejaid otseselt.

42 Kolmandaks tuleb tähele panna, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmandas lauseosas kasutatud väljendi „mis ei [vaja] rakendusmeetmeid“ tõlgendamisel tuleb lähtuda selle sätte eesmärgist, mis nähtuvalt sätte kujunemisloost seisneb sellise olukorra vältimises, kus isik peab käituma õigusvastaselt, et saada seejärel võimalus kohtusse pöörduda. Kui aga halduse üldakt mõjutab otseselt füüsilise või juriidilise isiku õiguslikku olukorda, vajamata selleks rakendusmeetmeid, võib isik jääda tõhusast kohtulikust kaitsest ilma, kui tal puudub võimalus esitada hagi liidu kohtule, et vaidlustada halduse üldakti õiguspärasus. Nimelt võib rakendusmeetmete puudumise korral füüsiline või juriidiline isik, ehkki asjaomane akt puudutab teda otseselt, saavutada akti kohtuliku kontrollimise alles siis, kui ta on rikkunud akti sätteid ja viitab nende õigusvastasusele tema suhtes liikmesriigi kohtus algatatud menetlustes (vt 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon, komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).

43 Seevastu juhul, kui halduse üldakt vajab rakendusmeetmeid, on liidu õiguskorra nõuete järgimise kohtulik kontroll tagatud sõltumata küsimusest, kas need meetmed kehtestab liit või liikmesriigid. Füüsilised või juriidilised isikud, kes ei saa ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud vastuvõetavuse tingimustest tulenevalt vaidlustada otse liidu kohtus liidu halduse üldakti, on nende suhtes nimetatud akti kohaldamise eest kaitstud võimalusega vaidlustada selle akti rakendusmeetmed (vt 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon, komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika).

44 Kui sellise akti rakendamine kuulub liidu institutsioonide, organite või asutuste pädevusse, võivad füüsilised või juriidilised isikud esitada ELTL artikli 263 neljandas lõigus sätestatud tingimustel nende rakendusaktide peale hagi otse liidu kohtutele ning võivad hagi põhjendamisel viidata asjaomase alusakti õigusvastasusele, tuginedes ELTL artiklile 277 (vt 6. novembri 2018. aasta

kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon, komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).

45 Lisaks on Euroopa Kohus korduvalt otsustanud, et selleks, et hinnata, kas halduse üldakt vajab rakendusmeetmeid, tuleb lähtuda sellise isiku olukorrast, kes tugineb õigusele esitada hagi ELTL artikli 263 neljanda lõigu viimase lauseosa alusel. Seega ei ole oluline, kas kõnealune akt vajab rakendusmeetmeid teiste õigussubjektide suhtes (vt 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon, komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Kohtupraktikast tuleneb niisiis, et ühelt poolt hõlmab mõiste „rakendusmeetmed“ kas liidu institutsioonide, organite või asutuste või siis liikmesriikide poolt kohtulikule kontrollile alluvate aktide vastuvõtmist (vt selle kohta 28. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Associazione GranoSalus *vs.* komisjon, C-313/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:869, punkt 37) ning teiselt poolt seda, et vaidlustatud akti õiguslikud tagajärjed realiseeruvad hagejate suhtes üksnes nende rakendusmeetmete vahendusel (vt selle kohta 13. märtsi 2018. aasta kohtuotsus European Union Copper Task Force *vs.* komisjon, C-384/16 P, EU:C:2018:176, punkt 50; 13. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Industrias Químicas del Vallés *vs.* komisjon, C-244/16 P, EU:C:2018:177, punkt 57, ning 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon, komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 64).

47 Parlamendi hinnangul tuleneb vaidlustatud otsuse artiklist 3, et parlamendi hoonetesse lubatakse või ei lubata isikul siseneda pärast parlamendi turvateenistuse kontrolli. Selle kontrolli raames ei kontrollita üksnes seda, kas isikul on COVID-tõend, vaid vajaduse korral ka seda, kas kõnealuse isiku suhtes kehtib mõni vaidlustatud otsuse artikli 5 lõike 2 kohaselt peasekretäri poolt kehtestatud erand. Seetõttu avalduvad vaidlustatud otsuse tagajärjed hagejate suhtes alles pärast parlamendi turvateenistuse kontrolli.

48 Tuleb siiski tõdeda, et vastupidi parlamendi väidetule realiseerusid vaidlustatud otsuse õiguslikud tagajärjed hagejate suhtes selle otsuse jõustumisel ilma, et selleks olnuks vaja täiendavaid rakendusmeetmeid, kuivõrd sellest kuupäevast alates pidi viimastel parlamendi hoonetesse sisenemiseks olema kehtiv COVID-tõend.

49 Pealegi tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse rakendamise kontrollimisega tegelevad parlamendi turvatöötajad ei tee ühtki sellist otsust, mida oleks võimalik kohtus vaidlustada, vaid üksnes kontrollivad rakenduse CovidScanBE või CovidCheck.lu kaudu, kas parlamendi hoonesse siseneda soovival isikul on kehtiv COVID-tõend või mitte.

50 Kohtuistungil väitis parlament siiski, et isik, kellel COVID-tõendi puudumise tõttu hoonesse siseneda ei lubata, võib taotluse alusel saada dokumendi, mis kinnitab, et tal ei lubatud parlamendi hoonesse siseneda, ning see on käsitatav vaidlustatud otsuse rakendusmeetmena.

51 Tuleb aga märkida, et oleks kunstlik kohustada hagejaid taotlema luba parlamendi hoonesse sisenemiseks ka siis, kui neil kehtivat COVID-tõendit ei ole, et saada dokument, millega tuvastatakse, et nad vaidlustatud otsuses sätestatud tingimustele ei vasta, ja mida nad saaksid seejärel Üldkohtus vaidlustada, tuginedes hagis vaidlustatud otsuse õigusvastasusele vastavalt ELTL artiklile 277 (vt selle kohta analoogia alusel 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Scuola

Elementare Maria Montessori *vs.* komisjon, komisjon *vs.* Scuola Elementare Maria Montessori ja komisjon *vs.* Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, punkt 66; 14. jaanuari 2016. aasta kohtuotsus Doux *vs.* komisjon, T-434/13, ei avaldata, EU:T:2016:7, punktid 59–64, ning 13. septembri 2018. aasta kohtuotsus Gazprom Neft *vs.* nõukogu, T-735/14 ja T-799/14, EU:T:2018:548, punkt 102).

52 Samuti tuleb tagasi lükata parlamendi argument, mille kohaselt võiksid hagejad esitada parlamendi peasekretärile taotluse erandi kohaldamiseks vastavalt vaidlustatud otsuse artikli 5 lõikele 2 ning vaidlustada seejärel võimalikku erandi kohaldamisest keeldumist. Nagu parlament kohtuistungil kinnitas, siis kohaldatakse selliseid erandeid väga konkreetsetel õiguspärastel põhjustel, nagu vaktsineerimine kolmandas riigis, ning neid ei ole kunagi kohaldatud kaalutlusõiguse alusel isikute suhtes, kellel mis tahes lubatud põhjuseta kehtivat COVID-tõendit ei ole.

53 Lisaks sellele, et hagejatelt erandi kohaldamise taotluste esitamise nõudmine oleks kunstlik, tuleb märkida, et käesoleval juhul viimased selliseid taotlusi kunagi esitanud ei ole, mistõttu on sellised võimalikud rakendusmeetmed käesoleval juhul eespool punktis 45 osundatud kohtupraktika seisukohast igal juhul asjassepuutumatud.

54 Viimaks ei saa parlament ka 20. novembri 2017. aasta kohtuotsusele Petrov jt *vs.* parlament (T-452/15, EU:T:2017:822) tuginedes väita, et käesoleval juhul on parlamendi hoonesse sisenemise mittelubamine käsitatav aktina, mida asjaomane isik liidu kohtus vaidlustada saab. Selles kohtuasjas vaidlustasid kolmandate riikide kodanikest hagejad otsuse, millega keelduti neile parlamendi hoonesse pääsemiseks vajalike sissepääsulubade andmisest. Erinevalt käesoleva kohtuasja hagejatest ei olnud neil hagejatel selle otsuseta alalist õigust parlamendi hoonetesse siseneda. Pealegi oli selles kohtuasjas vaidlustatud otsuseks konkreetse isiku suhtes tehtud otsus, millega keelduti hoonesse lubamast, mitte aga käesoleval juhul käsitletavaga sarnane parlamendi hoonetesse sisenemise tingimusi sätestava varasema üldkohaldatava otsuse rakendamisega tegelevate parlamendi turvatöötajate kontrollitoiming.

55 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes ei saa seega asuda seisukohale, et vaidlustatud otsus vajab hagejate suhtes rakendusmeetmeid ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.

56 Kuna vaidlustatud otsus on käsitatav hagejaid otseselt puudutava halduse üldaktina ega vaja nende suhtes rakendusmeetmete võtmist, tuleb seega asuda seisukohale, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmanda hüpoteesi kohaselt on neil õigus hagi esitada.

B. Hagiavalduse muutmise taotluste vastuvõetavus

57 Kohtuistungil märkis parlament, et vaidlustatud otsuse kehtivust pikendati esmalt juhatuse 26. jaanuari 2022. aasta otsusega kuni 13. märtsini 2022 ning seejärel juhatuse 7. märtsi 2022. aasta otsusega kuni 10. aprillini 2022. Samuti täpsustas parlament, et uute otsuste aluseks oli ajakohastatud hinnang tervishoiuolukorrale ja kättesaadavatele teadusandmetele.

58 Küsimusele, kuidas need uued otsused käesolevat hagi mõjutavad, vastasid hagejad kohtuistungil, et nad soovivad nende uute asjaolude arvesse võtmiseks hagiavalduses esitatud nõudeid muuta.

59 Tuleb aga märkida, et Üldkohtu kodukorra artikli 86 lõigete 1 ja 2 kohaselt peab hagiavalduse muutmine toimuma eraldi dokumendiga enne menetluse suulise osa lõppemist või enne Üldkohtu otsust lahendada kohtuasi ilma menetluse suulise osata.

60 Selle nõude eesmärk on menetluse võistlevuse ja kaitseõiguste tagamine, kuna see annab kostjale võimaluse reageerida muudetud väidetele või argumentidele osas, milles need puudutavad uusi asjaolusid (vt selle kohta 24. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Haswani *vs.* nõukogu, C-313/17 P, EU:C:2019:57, punktid 36–40; 9. novembri 2017. aasta kohtuotsus HX *vs.* nõukogu, C-423/16 P, EU:C:2017:848, punkt 23, ja 30. novembri 2016. aasta kohtuotsus Rotenberg *vs.* nõukogu, T-720/14, EU:T:2016:689, punkt 139).

61 Pealegi tuleb märkida, et hagejad ja nende esindajad olid juhatuse uutest otsustest kindlasti teadlikud enne kohtuistungit, mis tähendab, et kui nad soovisid ka nende otsuste õiguspärasust vaidlustada, oleksid nad pidanud olema hoolikad ja esitama ELTL artikli 263 alusel uue hagi või kodukorra artikli 86 nõuete alusel hagiavalduse muutmise taotluse.

62 Kuna hagejad ei esitanud hagiavalduste muutmise taotlusi eraldi dokumendina enne menetluse suulise osa lõppemist, tuleb need kohtuistungil suuliselt esitatud taotlused vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

C. Sisulised küsimused

63 Hagejad on hagiavaldustes esitanud neli eraldiseisvat väidet, mis puudutavad esiteks seda, et vaidlustatud otsusel puudub kehtiv õiguslik alus osas, milles see toob kaasa tagajärgi parlamendiliikmetele, teiseks seda, et vaidlustatud otsus on vastuolus parlamendiliikmete vabaduse ja sõltumatuse põhimõtte ning aluslepingutega neile tagatud puutumatusega, kolmandaks isikuandmete töötlemise üldpõhimõtete rikkumist ning neljandaks seda, et vaidlustatud otsus piirab põhjendamatult õigust eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele, õigust kehalisele puutumatusele, õigust vabadusele ja turvalisusele ning õigust võrdsusele seaduse ees ja diskrimineerimise keeldu.

1. Esimene väide, et vaidlustatud otsusel puudub kehtiv õiguslik alus osas, milles see toob kaasa tagajärjed parlamendiliikmetele

64 Hagejad väidavad, et parlamendi kodukorra artikkel 25 ei ole kehtiv õiguslik alus põhjendamaks vaidlustatud otsust, mis toob kaasa tagajärjed neile. Nad rõhutavad, et selle artikli lõige 2 kui nende hinnangul ainus võimalik asjasse puutuv säte annab juhatusele üksnes üldise pädevuse parlamendi sisemist korraldust puudutavates küsimustes, ent sel alusel ei saa võtta sedavõrd rangeid meetmeid nagu vaidlustatud otsuses sätestatud.

65 Samuti väidavad hagejad, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 8 kohaselt on nõutav, et isikuandmete töötlemise põhilised asjaolud oleksid kindlaks määratud „seadusega“. Nende hinnangul ei ole aga juhatuse otsus kindlasti käsitatav seadusena selle sätte tähenduses. Igasugune vastupidine tõlgendus tooks kaasa selle, et liidu institutsioonide tasandil antav kaitse on väiksem kui see, mis on tagatud liikmesriikides, kus tuleb isikuandmete töötlemiseks võtta parlamendis toimunud arutelu tulemusena vastu seadusandlik akt.

66 Igal juhul leiavad hagejad, et parlamendi kodukorra artikli 25 lõike 2 alusel ei saa otsustada võtta meetmeid, mis lähevad vastuollu Euroopa Parlamendi 28. septembri 2005. aasta otsusega 2005/684/EÜ, Euratom, millega võetakse vastu Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärus (ELT 2005, L 262, lk 1, edaspidi „parlamendiliikmete põhimäärus“), või protokolliga (nr 7) Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide kohta (ELT 2010, C 83, lk 266, edaspidi „protokoll nr 7“).

67 Parlament vaidleb hagejate argumentidele vastu.

68 Kõigepealt tuleb tähele panna, et ELTL artiklis 232 on sätestatud, et parlament võtab vastu oma kodukorra, tehes otsuse oma liikmete häälteenamusega.

69 Käesoleval juhul ei ole vaidlust selles, et vaidlustatud otsus on vastu võetud eelkõige parlamendi kodukorra artikli 25 lõike 2 alusel. See säte annab juhatusele pädevuse teha otsuseid parlamendi, parlamendi peasekretariaadi ja organite sisemist korraldust puudutavates rahalistes, organisatsioonilistes ja halduskü simustes.

70 Parlamendi eeskujul tuleb aga märkida, et vaidlustatud otsus, mille eesmärk on lubada parlamendi hoonesse siseneda vaid isikutel, kellel on kehtiv COVID-tõend, kuulub parlamendi sisemist korraldust puudutavate küsimuste hulka parlamendi kodukorra artikli 25 lõike 2 tähenduses.

71 Parlamendi sisemise korralduse pädevusest tuleneb, et parlament võib võtta kohaseid meetmed oma tõhusa toimimise ja oma menetluste läbi viimise tagamiseks (10. veebruari 1983. aasta kohtuotsus Luksemburg *vs.* parlament, 230/81, EU:C:1983:32, punkt 38; 10. juuli 1986. aasta kohtuotsus Wybot, 149/85, EU:C:1986:310, punkt 16, ning 2. oktoobri 2001. aasta kohtuotsus Martinez jt *vs.* parlament, T-222/99, T-327/99 ja T-329/99, EU:T:2001:242, punkt 144).

72 Nagu aga parlament väidab, on vaidlustatud otsus käsitatav sellise meetmena, kuna selle põhjenduse 2 kohaselt on selle eesmärk võimaldada naasta füüsilist kohalolekut hõlmava töökorralduse juurde, et kindlustada talitluspidevus aluslepingutest tuleneva tavapärase töökorralduse raames, tagada kõigi kodukorras nimetatud korraliste menetluste täielik kohaldamine ning taastada parlamendi täielik ja piiramatu roll liidu demokraatlikult valitud institutsioonina, mis esindab kodanikke vahetult liidu tasandil.

73 Eespool punktis 71 osutatud parlamendi sisemist korraldust puudutavat pädevust tunnustatakse ka liidu institutsioonide ja nende hoonete asukohaks olevate liikmesriikide vahel sõlmitud asukohalepingutes. Nii on ühelt poolt parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu, komisjoni, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Regioonide Komitee ja Euroopa Investeerimispanga ning teiselt poolt Belgia valitsuse vahel 31. detsembril 2004 allkirjastatud julgeolekuküsimusi käsitlevas lepingus sätestatud, et institutsioonid vastutavad kõigi julgeoleku ja korra tagamisega seotud aspektide eest nende kasutuses olevates hoonetes ning neisse hoonetesse pääsuga seotud lubade ja kontrollimise eest. Samamoodi on parlamendi ja Luksemburgi Suurhertsogiriigi vahel 2. detsembril 1983 sõlmitud lepingus sätestatud, et parlament vastutab julgeoleku eest oma ruumides ja hoonetes ning kehtestab vastavad sisekorrad. Viimaks on Strasbourgis (Prantsusmaa) asuvate parlamendi hoonete puhul parlamendi ja Prantsusmaa ametiasutuste vahel 25. juunil 1998 sõlmitud parlamendi Strasbourgi hoonete julgeolekut käsitlevas halduslepingus samuti tunnustatud parlamendi ainuvastutust tema hoonetesse pääsuga seotud lubade ja kontrollimise eest.

74 Pealegi tuleb märkida, et sisuliselt piiratakse vaidlustatud otsusega parlamendiliikmete alalist sissepääsuõigust parlamendi hoonetesse, mis on ette nähtud sissepääsu korda käsitleva juhatuse 3. mai 2004. aasta otsuse artikli 1 lõikes 1. Võttes arvesse, et viimatinimetatud otsuse võttis juhatus vastu nimelt parlamendi kodukorra varasema redaktsiooni artikli 22 alusel – mis vastab praegu kehtiva kodukorra artiklile 25 – on see, et sama organ võtab vaidlustatud otsuse vastu samal õiguslikul alusel, kooskõlas vormilise järjepidevuse põhimõttega (vt 18. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus ArcelorMittal Tubular Products Ostrava jt *vs.* komisjon, T-364/16, EU:T:2018:696, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).

75 Teiseks ja ilma et oleks vaja võtta seisukohta selle argumenti edukuse osas, tuleb käsitleda hagejate argumenti, mille kohaselt ei ole vaidlustatud otsus „seadus“ harta artikli 8 tähenduses, millega võiks määratleda hagejate isikuandmete töötlemise põhimõtteid.

76 Tuleb tähele panna, et harta artikli 8 kohaselt on „[igaühel] õigus oma isikuandmete kaitsele“ ning „[s]elliseid andmeid tuleb töödelda asjakohaselt ning kindlaksmääratud eesmärkidel ja asjaomase isiku nõusolekul või muul seaduses ettenähtud õiguslikul alusel“.

77 Harta artikli 52 lõikes 1 on seejuures sätestatud, et „[h]artaga tunnustatud õiguste ja vabaduste teostamist tohib piirata ainult seadusega ning arvestades nimetatud õiguste ja vabaduste olemust“.

78 Harta artikli 52 lõikes 3 on lisaks sätestatud, et „[h]artas sisalduvate selliste õiguste tähendus ja ulatus, mis vastavad Euroopa inimõiguste ja põhivabaduse kaitse konventsiooniga tagatud õigustele, on samad, mis neile nimetatud konventsiooniga ette on nähtud. See säte ei takista liidu õiguses ulatuslikuma kaitse kehtestamist“.

79 Roomas 4. novembril 1950. aastal allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK“) artiklis 8 on aga sätestatud, et „[i]gaühel on õigus sellele, et austataks tema [eraelu]“ ning „[v]õimud ei sekku selle õiguse kasutamisse muidu, kui kooskõlas seadusega ja kui see on demokraatlikus ühiskonnas vajalik riigi julgeoleku, ühiskondliku turvalisuse või riigi majandusliku heaolu huvides, korratuse või kuriteo ärahoidmiseks, tervise või kõlbluse või kaasinimeste õiguste ja vabaduste kaitseks“. Seega tuleb harta artikli 8 tõlgendamisel minimaalse kaitsetasemena arvesse võtta EIÕK artiklit 8, kuna neis kahes sättes nimetatud õigused on samaväärsed (vt selle kohta 8. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Digital Rights Ireland jt, C-293/12 ja C-594/12, EU:C:2014:238, punkt 54).

80 Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu (edaspidi „EIK“) praktika kohaselt tähendab nõue, et igasugune põhiõiguste riive peab olema harta artikli 52 lõike 1 ja EIÕK artikli 8 lõike 2 tähenduses „seaduses ette nähtud“, lisaks sellele, et meetmel, milles selline riive ette nähakse, peab olema liikmesriigi õigusest tulenev seaduslik alus, ka seda, et selle seadusliku aluse puhul peavad kuritarvitamise vältimiseks olema täidetud teatud kättesaadavuse ja etteaimatavuse nõuded (vt selle kohta 15. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Al Chodor, C-528/15, EU:C:2017:213, punkt 38; EIK 26. aprilli 1979. aasta otsus Sunday Times *vs.* Ühendkuningriik, CE:ECHR:1979:0426JUD000653874, punkt 49, ja EIK 4. detsembri 2015. aasta otsus Roman Zakharov *vs.* Venemaa, CE:ECHR:2015:1204JUD004714306, punkt 228).

81 Lisaks sellele tuleneb EIK praktikast, et eelkõige EIÕK artikli 8 lõikes 2 sisalduvas väljendis kasutatud sõna „seadus“ tuleb mõista materiaalses, mitte formaalses tähenduses. See hõlmab ühtaegu nii kirjutatud kui kirjutamata õigust ega piirdu üksnes seadusandlike aktidega, vaid hõlmab ka madalamalseisvaid akte ja õigusliku reguleerimise vahendeid. Kokkuvõttes on „seadus“ kehtiv akt, nagu pädevad kohtud seda tõlgendavad (vt selle kohta EIK 26. aprilli 1979. aasta otsus Sunday Times *vs.* Ühendkuningriik, CE:ECHR:1979:0426JUD000653874, punkt 47, ning EIK 8. aprilli 2021. aasta otsus Vavřička jt *vs.* Tšehhi Vabariik, CE:ECHR:2021:0408JUD004762113, punkt 269).

82 Seetõttu asjaolust, et vaidlustatud otsuse näol ei ole tegemist parlamentaarse arutelu tulemusena vastu võetud seadusandliku tasandi normiga, ei piisa, asumaks seisukohale, et tegemist ei ole „seadusega“ harta artikli 8 tähenduses, kui tõlgendada viimast sätet lähtudes EIÕK artiklist 8.

83 Mõistagi tuleneb EIK praktikast, et seaduse kvalitatiivsetele nõuetele vastamiseks peab siseakt pakkuma teatud kaitset avaliku võimu poolse meelevaldse sekkumise eest EIÕKga tagatud õigustesse ning juhul, kui tegemist on põhiõigusi puudutavate küsimustega, ei oleks seadus kooskõlas üheks EIÕKs nimetatud demokraatliku ühiskonna aluspõhimõtteks oleva õiguse ülimuslikkuse põhimõttega, kui täidesaatvale võimule oleks jäetud piiramatu kaalutlusõigus. Seetõttu peavad sellise kaalutlusõiguse piirid ja selle teostamise kord olema seaduses piisavalt selgelt määratletud (vt EIK 15. märtsi 2022. aasta otsus Communauté genevoise d'action syndicale (CGAS) *vs.* Šveits, CE:ECHR:2022:0315JUD002188120, punkt 78 ja seal viidatud kohtupraktika).

84 Kuivõrd vaidlustatud otsus kujutab endast „seadust" harta artikli 8 tähenduses, kui viimast tõlgendada EIÕK artiklist 8 lähtudes, siis ei saa käesoleval juhul asuda seisukohale, et parlament vajas liidu seadusandjalt sõnaselget luba selliste meetmete võtmiseks ELTL artikli 232 ja parlamendi kodukorra artikli 25 lõike 2 alusel.

85 Pealegi vastab vaidlustatud otsus käesoleval juhul, nagu ka parlament väidab, kuritarvitamise vältimiseks nõutavatele kättesaadavuse ja etteaimatavuse kriteeriumidele.

86 Selles kontekstis tuleb rõhutada, et vaidlustatud otsuses on sätestatud selged ja täpsed reeglid asjaomase meetme ulatuse ja kohaldamise kohta ning antud asjaomastele isikutele piisavad garantiid, mis võimaldavad tõhusalt kaitsta nende isikuandmeid kuritarvitamise ohu ning ebaseadusliku juurdepääsu ja kasutamise eest (vt selle kohta analoogia alusel 8. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Digital Rights Ireland jt, C-293/12 ja C-594/12, EU:C:2014:238, punkt 54 ning seal viidatud kohtupraktika).

87 Vaidlustatud otsuse põhjendustest 22–25 ning selle artiklist 4 tuleneb, et isikuid, kelle isikuandmeid parlament selle otsuse alusel töötleb, kaitstakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrusele (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT 2018, L 295, lk 39).

88 Viimaks tuleb parlamendi eeskujul märkida, et hagejate argument, et parlamendi kodukorra artikli 25 lõike 2 alusel ei või vastu võtta meetmeid, mis lähevad vastuollu parlamendiliikmete põhimääruse või protokolliga nr 7, ei puuduta küsimust, kas vaidlustatud otsusel on sobiv õiguslik alus, vaid küsimust, kas see otsus on kõnealuseid sätteid arvestades õiguspärane, mida käsitletakse edaspidi teise väite raames.

89 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb tõdeda, et parlamendi kodukorra artikli 25 lõige 2 oli õiguspärane õiguslik alus vaidlustatud otsuse vastu võtmiseks.

90 Seetõttu tuleb esimene väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

2. Teine väide, et on rikutud parlamendiliikmete vabaduse ja sõltumatuse põhimõtteid ja neile aluslepinguga tagatud puutumatust

91 Hagejate teine väide koosneb kahest osast, mis puudutavad ühelt poolt Euroopa Parlamendi liikmete vabadust ja sõltumatust käsitleva parlamendiliikmete põhimääruse artikli 2 rikkumist ning teiselt poolt parlamendiliikmetele eelkõige protokolliga nr 7 tagatud puutumatuse rikkumist.

a) Esimene osa, mis puudutab vaidlustatud otsuse vastuolu parlamendiliikmete vabaduse ja sõltumatuse põhimõtetega

92 Hagejad leiavad, et vaidlustatud otsus piirab oluliselt ja rikub raskelt parlamendiliikmete põhimääruse artiklis 2 nimetatud parlamendiliikme mandaadi vaba ja sõltumatu teostamise põhimõtet, kuna sellest otsusest tingituna võib neil tekkida takistusi istungitel osalemisel ja oma esindusülesannete täitmisel, mis võib negatiivselt mõjutada võimude tasakaalu ja demokraatia vaba teostamist.

93 Seejuures osutavad hagejad sellele, et vaidlustatud otsuses sätestatud keeldu siseneda parlamendi hoonetesse ilma COVID-tõendit esitamata kohaldatakse sõltumata tõendi esitamata jätmise põhjusest. Parlamendiliikmel ei pruugi kehtiva COVID-tõendi esitamine olla võimalik seetõttu, et tal seda ei ole või et ta ei soovi seda endale, ent ka seetõttu, et ta on selle maha unustanud või kaotanud või seetõttu, et tema nutitelefon kontrollimise hetkel ei tööta. Lisaks sellele rõhutavad hagejad, et need parlamendiliikmed, kellel vaktsineerimistõendit või läbipõdemistõendit ei ole, peavad testide piiratud kehtivusaja tõttu laskma end testida vähemalt iga kahe päeva tagant. Pealegi tuleb arvestada märkimisväärse ooteajaga testi tegemise ja ruutkoodi (edaspidi „QR-kood“) loomise vahel. Seega, soovides parlamenti tulla esmaspäeva hommikul, ei ole hagejatel muud valikut peale nende testide tegemise puhkepäevadel ning praktikas ei ole neil võimalust teste teha täiskogu istungite „punastel“ nädalatel ja kolmepoolsete kohtumiste „roosadel“ nädalatel, kuna neil nädalatel lõpevad arutelud hilisõhtul ja algavad varahommikul.

94 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu.

95 Kõigepealt tuleb tähele panna, et parlamendiliikmete põhimääruse artikli 2 lõikes 1 on sätestatud, et „parlamendiliikmed on vabad ja sõltumatud“. Ka on parlamendi kodukorra artiklis 2 sätestatud, et parlamendiliige teostab oma mandaati vaba ja sõltumatuna. Parlamendiliikme mandaadi vaba ja sõltumatu teostamise põhimõte on üks parlamentaarse demokraatia süsteemide ühine põhimõte, mis on oluline osa esindusdemokraatiast, millel liidu toimimine ELTL artikli 10 lõike 1 kohaselt rajaneb. See põhimõte hõlmab Euroopa Parlamendi liikmete õigust pääseda takistusteta parlamendi hoonetesse, et nad saaksid aktiivselt osaleda parlamendi komisjonide ja delegatsioonide töös vastavalt parlamendi kodukorra artikli 5 lõikele 4.

96 Vaidlustatud otsus riivab seega Euroopa Parlamendi liikmete mandaadi teostamist, kuna sellega on neile parlamendi hoonetesse sisenemiseks pandud täiendav kohustus ehk kohustus esitada kehtiv COVID-tõend.

97 Tuleb siiski rõhutada, et parlamendiliikmete mandaadi vaba ja sõltumatu teostamise põhimõte ei ole absoluutne põhimõte ning eelkõige parlament võib seda ELTL artiklist 232 tuleneva sisemise korraldamise pädevuse raames legitiimsel eesmärgil teatud määral piirata.

98 Parlamendiliikme mandaadi vaba ja sõltumatu teostamise põhimõtte mis tahes riive või piirang peab siiski olema kooskõlas liidu õiguse üldpõhimõtteks oleva proportsionaalsuse põhimõttega. See põhimõte nõuab, et liidu institutsioonide vastuvõetud aktid oleksid taotletava eesmärgi saavutamiseks sobivad ja vajalikud, ning juhul, kui on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb valida kõige vähem piirav meede (vt selle kohta 2. oktoobri 2001. aasta kohtuotsus Martinez jt *vs.* parlament, T-222/99, T-327/99 ja T-329/99, EU:T:2001:242, punkt 215 ning seal viidatud kohtupraktika).

99 Esiteks on vaidlustatud otsusel, nagu ilmneb ka selle põhjendustest 1–11, õiguspärane eesmärk, kuna sellega soovitakse pandeemia olukorras leida tasakaal kahe konkureeriva huvi vahel, milleks on ühelt poolt parlamendi tegevuse jätkumine ja teisalt parlamendi hoonetes viibivate isikute tervis.

100 Ühelt poolt peab parlament tagama aluslepingutest tulenevate tegevuste jätkumise. COVID-19 pandeemia ajal pidi seega säilima parlamendi tegutsemisvõime ning eelkõige tema seadusandlik ja eelarvega seotud tegevus. Selleks võttis parlament oma kodukorra XIIIa osa alusel vastu erakorralised meetmed, mis seisnesid eelkõige kaugosalemise võimaluste rakendamises. Nagu aga parlamendi kodukorra artiklist 237a tuleneb, peavad sellised erakorralised meetmed juba määratlusest tulenevalt olema ajaliselt piiratud. Seetõttu pidi parlament selleks, et tagada parlamendi kui liidu demokraatlikult valitud liikmetega institutsiooni toimimine, võimalikult kiiresti taastama oma tegevuse tavapärases formaadis ehk nii, et parlamendiliikmed on füüsiliselt kohal.

101 Tulenevalt hoolitsemiskohustusest ning Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi „teenistustingimused“) artikli 10 kohaselt ka liidu ajutiste teenistujate suhtes kohaldamisele kuuluva personalieeskirjade artikli 1f lõikes 2 sätestatud kohustusest peab parlament teiselt poolt tagama liidu ametnike ja muude teenistujate tervise kaitse ja ohutuse. See ei ole küll lausa teatud tulemuse saavutamise kohustus, ent liidu institutsioonid peavad tööandjatena seda töötajate tervise kaitse ja ohutuse tagamise kohustust eriti rangelt järgima ning halduse kaalutlusõigus selles valdkonnas ei ole küll olematu, ent on piiratud (vt selle kohta 27. märtsi 1990. aasta kohtuotsus Grifoni *vs.* komisjon, C-308/87, EU:C:1990:134, punkt 14, ja 12. mai 2011. aasta kohtuotsus Missir Mamachi di Lusignano *vs.* komisjon, F-50/09, EU:F:2011:55, punkt 126). See puudutab samavõrd ka kohustust tagada liidu teenistuses olevate töötajate tervise kaitse. Kuivõrd parlamendiliikmete kohalolek parlamendi ruumides hõlmab viimaste kontakte selle institutsiooni töötajatega, pidi parlament nende töötajate tervise kaitse tagamise kohustuse raames hoolitsema selle eest, et tavapärase töö juurde naasmine oleks võimalik ilma üldiste laastavate tagajärgedeta neis ruumides viibivate isikute, sealhulgas selle institutsiooni töötajate tervisele.

102 Nagu ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 13, oli parlamendi meditsiinitalituse seisukoht järgmine:

„[…] [P]arlamendi hoonetes viibivate inimeste arvu suurenemisega, lähetuste taasalustamisest tingitud reisimise kasvuga, sagedasemate tihedate kontaktidega füüsilistel kohtumistel ning COVID-19 esinemissageduse suurenemisega ühiskonnas [kaasneb] oht viiruse Euroopa Parlamenti sissetoomiseks ning kõrgem risk COVID-19 levimiseks parlamendisiseselt ja karantiinirisk. Lisaks peab Euroopa Parlament rahvusvahelise organisatsiooni ja avalikkusele avatud institutsioonina võtma arvesse, et sage rahvusvaheline reisimine on täiendav riskitegur, mis võib muuta parlamendi nakkuskoldeks. Seetõttu tuleks arvesse võtta tervishoiualast olukorda kogu liidus, mitte ainult nendes liikmesriikides, kus on Euroopa Parlamendi asukoht või töökohad.“

103 Pealegi, nagu ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 14, näitavad parlamendi meditsiiniteenistuse esitatud andmed, et 2021. aasta septembri esimese kahe ja poole nädala jooksul registreeriti rohkem lähikontakte koroonaviiruse PCR-testi positiivse tulemuse saanud isikutega kui mis tahes kuus pärast 2020. aasta novembrit, ning see suundumus jätkus 2021. aasta kogu septembri ja samuti oktoobri esimese nädala jooksul.

104 Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud otsusel oli õiguspärane eesmärk ning parlamendil selle otsuse vastuvõtmise ajal olnud teavet arvesse võttes ei olnud tegemist selle eesmärgi saavutamiseks ilmselgelt ebasobiva vahendiga.

105 Teiseks tuleb uurida, ega vaidlustatud otsus ei ole käsitatav parlamendiliikme mandaadi vaba teostamise õiguse ülemäärase ja ebamõistliku riivena ning ega see ei lähe vastuollu selle õiguse olemusega (vt selle kohta 28. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 148 ja seal viidatud kohtupraktika).

106 Seejuures, nagu parlament osutab, on COVID-19 vaktsiinid ja testimine, mille alusel COVID-tõendite väljastamine toimub, kogu liidus üldiselt, kiiresti ja taskukohase hinnaga kättesaadavad. Niisiis ei saa parlamendi hoonetesse sisenevate parlamendiliikmete kohustust esitada COVID-tõend pidada mandaadi vaba teostamise õiguse ülemääraseks ja ebamõistlikuks riiveks, võttes arvesse vaidlustatud otsuse õiguspärast eesmärki kaitsta parlamendi ruumides viibivate isikute elu ja tervist ning tagada samas naasmine parlamendi tavapärase töö juurde.

107 Tuleb ka tähele panna, et parlament on võtnud meetmed, et abistada uute sissepääsunõuete täitmisel neid parlamendiliikmeid, kellel COVID-tõendit ei ole, nagu võimalus lasta end kõigis kolmes parlamendi töökohas kohapeal tasuta testida.

108 Pealegi ei lähe vaidlustatud otsus kaugemale kui parlamendi tavapärase tegevuse juurde naasmiseks rangelt vajalik. Parlamendi arsti 10. oktoobri 2021. aasta arvamuse kohaselt toonuks parlamendi tavapärase tegevuse juurde naasmine vältimatult kaasa suurema COVID-19 juhtumite ja karantiini jäämiste hulga. Sama arvamuse kohaselt vähendaksid neid riske aga sellised meetmed nagu vaidlustatud otsuses sätestatu. Mis puudutab isikuandmete kaitset, siis nagu parlamendi esitatud tõenditest ilmneb (vt edaspidi punkt 177), on parlamendi tegevuskohtadesse sisenemisel toimuva COVID-19 tõendi kontrollimisel nähtav minimaalne hulk isikuandmeid.

109 Lisaks sellele tuleb märkida, et vaidlustatud otsus ei ole tähtajatu. Vaidlustatud otsuse artiklis 6 on sätestatud, et otsus kaotab kehtivuse 31. jaanuaril 2022, kui seda ei uuendata, muudeta ega tühistata, ning et seda tuleb regulaarselt uuesti hinnata, pidades silmas tervishoiualase olukorra muutumist.

110 Pealegi, nagu parlament väidab, võimaldab vaidlustatud otsus lõpetada erakorralised meetmed ning parlamendiliikmetel jälle oma õigusi teostada kohapeal toimuvate tegevuste juurde naastes, mille puhul on mandaadi vaba ja sõltumatu teostamine palju vähem piiratud kui kaugosalemisel põhineva menetluse puhul.

111 Viimaks tuleb parlamendi eeskujul märkida, et hagejad ei ole osutanud ühelegi alternatiivsele meetmele, mis oleks vähem intensiivne, ent millega oleks taotletav eesmärk samaväärselt saavutatud. Seejuures ei ole hagejad tõendanud, et naasmine füüsilise kohalolekuga parlamendi tegevuste juurde ilma parlamendi hoonetesse sisenemiseks COVID-tõendi esitamise kohustuseta oleks aidanud samamoodi saavutada töötajate tervise kaitse eesmärki.

112 Hagejad tuginevad siiski mitmele negatiivsele tagajärjele, mis vaidlustatud otsusest tulenevalt nende olukorda mõjutavad (vt eespool punkt 93).

113 Esimesena, seoses hagejate väidetava kahjuga, mis tekib kehtiva COVID-tõendi esitamisest keeldumise või selle tõendi unustamise korral, tuleb märkida, et väidetav kahju ei tulene vaidlustatud otsusest, vaid hagejate valikust seda tõendit mitte esitada, kuna viimased ei väida, et neil ei ole võimalik seda esitada (8. detsembri 2021. aasta kohtumäärus D'Amato jt *vs.* parlament, T-722/21 R, ei avaldata, EU:T:2021:874, punkt 23).

114 Teisena tuleb märkida, et teatud eriliste juhtumite arvesse võtmiseks annab vaidlustatud otsuse artikli 5 lõige 2 parlamendi peasekretärile võimaluse lubada parlamendi hoonetesse sisenemisel nimetatud tõendi esitamise kohustusest teatud erandite tegemist.

115 Kolmandana, seoses hagejate väitega, et kehtiva COVID-tõendi esitamine võib neil võimatuks osutuda tehniliste probleemide tõttu, mis on seotud näiteks nutitelefoni kasutamisega, tuleb tähele panna, et COVID-tõendi võib esitada kas paberil või digitaalsel kujul, mistõttu peaksid sellised tehnilised probleemid põhimõtteliselt olema välditavad.

116 Neljandana väidavad hagejad, et nad peavad laskma end testida väga sageli ja lausa puhkepäevadel ning et suure töökoormusega tööpäevadel ei ole end võimalik testida lasta.

117 Ilma et oleks vaja võtta seisukohta, kas see argument on vastuvõetav, arvestades hagejate olukorda ehk seda, et nad ei ole ei vaktsineeritud ega haigust läbi põdenud, tuleb sedastada, et parlament pakub oma kolmes töökohas uute sissepääsueeskirjade täitmiseks parlamendiliikmetele vajalikku abi, kui neil kehtivat COVID-tõendit ei ole. Nii on parlament andnud kõigis kolmes parlamendi töökohas võimaluse lasta end tasuta kohapeal testida. Liiati teavitati sellest võimalusest kõiki parlamendi töötajaid 28. oktoobril 2021 ehk enne vaidlustatud otsuse jõustumist. Lisaks sellele on parlamendi hoonetesse sisenemiseks võimalik esitada Belgias, Luksemburgis või Prantsusmaal tehtud PCR-testi negatiivne tulemus. Viimaks, kui algul kehtis PCR-testi tulemus kaks kalendripäeva testi tegemise päevast arvates, siis parlamendi peasekretäri 19. novembri 2021. aasta otsuse kohaselt pikendati 22. novembrist 2021 kuni 27. jaanuarini 2022 PCR-testi kehtivust 72 tunnini.

118 Viiendana, mis puudutab hagejate argumenti, et vaidlustatud otsus piirab otseselt nende kui valitud parlamendiliikmete esindusvolitusi ning võimalust kasulikult ja tõhusalt töötada, kuna seda otsust kohaldatakse ka nende assistentide ja parlamendi töötajate suhtes, siis tuleb parlamendi eeskujul märkida, et hagejad ei ole esitanud ühtki konkreetset argumenti, mis kinnitaks, et neil isikutel ei ole võimalik vaidlustatud otsusega kehtestatud sissepääsueeskirjadest tulenevaid nõudeid õigel ajal täita.

119 Kuuendana märgivad hagejad viimaks, et Prantsusmaal on kõik muudatusettepanekud, millega on soovitud seada parlamendiliikmetele Assemblée nationale'i (Rahvusassamblee) ja Sénat' (Senat) sissepääsu tingimuseks COVID-tõendi esitamine, tagasi lükatud tingituna Conseil constitutionnel'i (konstitutsioonikohus, Prantsusmaa) 11. mai 2020. aasta otsusest, kus osutatakse sellele, et mitmest Prantsusmaa põhiseaduse sättest tuleneb kohustus austada parlamendiliikme vabadust oma mandaadi teostamisel ning et parlamendisaadikule ei või kunagi keelata sissepääsu istungisaali.

120 Siinkohal piisab, kui juhtida tähelepanu sellele, et Euroopa Parlamendil, mille hooned ei asu ainult Prantsusmaal, vaid ka Belgias ja Luksemburgis, on ELTL artikli 232 ja parlamendi kodukorra artikli 25 lõike 2 kohaselt autonoomne õiguslik alus võtta selliseid sisekorralduslikke meetmeid nagu vaidlustatud otsusega kehtestatud, mis tähendab, et mõne konkreetse liikmesriigi tasandil antud hinnangud ei ole talle siduvad.

121 Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et ükski hagejate esitatud argumentidest ei võimalda tõdeda, et vaidlustatud ostus piiraks ülemääraselt või ebamõistlikult parlamendiliikme mandaadi vaba teostamist või läheks vastuollu mandaadi teostamise olemusega.

122 Seetõttu tuleb teise väite esimene osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

b) Teise väite teine osa, mis puudutab sisuliselt parlamendiliikmetele protokollist nr 7 tuleneva puutumatuse rikkumist

123 Hagejad leiavad, et vaidlustatud otsus on vastuolus ka protokolli nr 7 artikli 7 esimese lõiguga, mis keelab liikmesriikidel luua haldustakistusi istungipaika sõitvate või sealt lahkuvate Euroopa Parlamendi liikmete vaba liikumise suhtes. ELL artikli 4 lõike 3 viimasest lõigust lähtudes tuleks seda sätet tõlgendada nii, et see keelab mis tahes meetmed, mis võivad seada ohtu liidu eesmärkide saavutamise, sealhulgas meetmed, mis võivad kahjustada liidu institutsioonide toimimist.

124 Lisaks sellele väidavad hagejad, et kuigi formaalselt on see adresseeritud liikmesriikidele, ei ole mis tahes kahtlust, et protokolli nr 7 artikli 7 esimene lõik kohaldub ka liidu institutsioonide suhtes, kui viimased otsustavad ise võtta selliseid piiravaid meetmeid nagu vaidlustatud otsus. Seda sätet tuleks mõista lähtudes harta sätetest ning eelkõige artiklitest, mis puudutavad õigust eraelu austamisele ja kehalisele puutumatusele. Lisaks tuleneb protokolli nr 7 artiklist 18 ja parlamendi kodukorra artiklist 5, et protokolli nr 7 rakendamise tagamiseks peab parlament tegema koostööd liikmesriikidega. Eelkõige on parlamendi ülesanne tagada parlamendiliikmete sõltumatus nende ülesannete täitmisel ja kaitsta nende õigust osaleda aktiivselt parlamendi komisjonide ja delegatsioonide töös.

125 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu.

126 Protokolli nr 7 artiklis 7 on sätestatud, et „Euroopa Parlamendi istungipaika sõitvate või sealt lahkuvate Euroopa Parlamendi liikmete vaba liikumise suhtes ei kehtestata ühtegi haldus- ega muud piirangut“.

127 Käsitleda tuleb küsimust, kas see säte keelab – nagu hagejad leiavad – Euroopa Parlamendil otsustada võtta selliseid oma hoonetesse sissepääsu piiravaid või sellele tingimusi seadvaid meetmeid nagu vaidlustatud otsuses sätestatud.

128 Kõigepealt tuleb seejuures märkida, et nagu hagejadki tunnistavad, on protokoll nr 7 adresseeritud eelkõige liikmesriikidele, mitte aga liidu institutsioonidele.

129 Teiseks, nagu hagejad väidavad, on protokolli nr 7 artiklis 18 sätestatud, et „[k]äesoleva protokolli kohaldamisel teevad liidu institutsioonid koostööd [liikmesriikidega]“. Parlamendi kodukorra artiklis 5 on eelkõige sätestatud, et parlamendiliikmel on protokollis nr 7 sätestatud eesõigused ja puutumatus ning et „[k]õigil liikmetel on ametiülesannete täitmise eesmärgil õigus osaleda aktiivselt parlamendikomisjonide ja parlamendi delegatsioonide töös vastavalt käesoleva kodukorra sätetele“.

130 Ent isegi kui tõlgendada neid sätteid lähtudes harta sätetest, mis eelkõige käsitlevad õigust eraelu austamisele ja kehalisele puutumatusele, ei tulene neist kuidagi, et parlamendil puudub pädevus võtta oma kodukorra artikli 25 lõike 2 alusel selliseid sisekorralduslikke meetmeid nagu

vaidlustatud otsuses sätestatud. Vastupidi, nimetatud kodukorra artiklis 5 on sõnaselgelt sätestatud, et parlamendiliikmete õigust osaleda aktiivselt parlamendi komisjonide ja delegatsioonide töös tuleb teostada „vastavalt käesoleva kodukorra sätetele“.

131 Pealegi tuleneb parlamendi kodukorra artikli 176 lõike 1 viimasest lõigust, et „[p]resident võib määrata parlamendiliikmele karistuse juhtudel, kui käesoleva artikli kohaldamine on ette nähtud kodukorraga või juhatuse otsusega, mis on vastu võetud artikli 25 alusel“. Kui tuleks nõustuda hagejate poolt protokollile nr 7 pakutava tõlgendusega, oleks selline säte ise õigusvastane. Tuleb aga rõhutada, et hagejad ei ole väitnud, et parlamendi kodukord oleks ELL artikli 277 alusel õigusvastane.

132 Viimaks tuleb tähele panna, et kohtupraktika kohaselt on privileegid ja immuniteedid, mida liit protokollis nr 7 tunnustab, üksnes puhtfunktsionaalsed, kuna nende eesmärk on vältida takistusi liidu toimimisele ja sõltumatusele. Need privileegid ja immuniteedid on seega antud ainult liidu huvides. Nii on see tingimata ka parlamendiliikmete puutumatuse puhul: selle eesmärk on hoida ära institutsiooni, mille liikmed nad on, tõrgeteta toimimise ehk selle institutsiooni pädevuse teostamise takistamist (vt 30. septembri 2011. aasta kohtumäärus Gollnisch *vs.* parlament, T-346/11 R, ei avaldata, EU:T:2011:553, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika). Samamoodi on ka parlamendi kodukorra artikli 5 lõike 2 teises lauses sätestatud, et „[p]arlamentaarne puutumatus ei ole parlamendiliikme isiklik eesõigus, vaid parlamendi kui terviku ja selle liikmete sõltumatuse tagatis“.

133 Eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb seega asuda seisukohale, et vaidlustatud otsus ei ole vastuolus ei protokolliga nr 7 ega eelkõige mitte selle artikliga 7.

134 Seetõttu tuleb teise väite teine osa ning teine väide tervikuna samuti põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

3. Kolmas väide, et on rikutud isikuandmete töötlemise üldpõhimõtet

135 Hagejate esitatud kolmas väide jaguneb kaheks osaks, millest esimene puudutab isikuandmete töötlemise eesmärgi piirangu ja seaduslikkuse põhimõtete ning teine õigluse, läbipaistvuse ja võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtete rikkumist.

a) Kolmanda väite esimene osa, mis puudutab isikuandmete töötlemise eesmärgi piirangu ja seaduslikkuse põhimõtete rikkumist

136 Hagejad osutavad sellele, et eesmärgi piirangu põhimõtte kohaselt tuleb isikuandmeid koguda täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ning neid ei või hiljem töödelda muul viisil. Algsega võrreldes erineval eesmärgil võib vastutav töötleja andmeid töödelda üksnes määruse 2018/1725 artiklis 6 ammendavalt loetletud erandjuhtudel.

137 Selleks, et COVID-tõenditel kajastatud isikuandmeid võiks kasutada hagejatele parlamendi hoonesse pääsemise võimaldamiseks, on õigusaktidest tulenevalt nõutav, et need andmed oleksid kogutud sel eesmärgil.

138 Ühelt poolt rõhutavad hagejad, et määruses 2021/953 on andmete töötlemine ette nähtud üksnes selleks, et COVID-19 pandeemia ajal oleks lihtsam teostada õigust vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil. Teiselt poolt tuleneb määruse 2021/953 põhjendusest 48 selgelt, et

kui liikmesriigid soovivad COVID-tõendi rakendamisel töödeldud andmeid kasutada muudel kui määruses 2021/953 sätestatud eesmärkidel, tuleb neil selleks ette näha konkreetne õiguslik alus riigisiseses õiguses. Sellele põhimõttele on hiljuti osutatud ka Euroopa Andmekaitsenõukogu ja Euroopa Andmekaitseinspektori ühises arvamuses nr 04/2021, mis puudutas parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaktsineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (roheline digitõend) (edaspidi „ühine arvamus nr 04/2021“), ning Euroopa Andmekaitseinspektori „Suunistes töökohale naasmise ja ELi institutsioonides läbi viidavate COVID-19 suhtes omandatud immuunsuse või COVID-19 nakkuse sõeluuringute kohta“.

139 Pealegi Belgias, kus parlamendiliikmed kõige sagedamini end testima peavad, ei ole Belgia õigusnormides COVID-tõendiga seotud isikuandmete töötlemise eesmärkide hulgas töökohale või riigi parlamentidesse sisenemist mainitud. Andmete selline kasutamine on isegi sõnaselgelt välistatud, kuna see viiks varjatud vaktsineerimiskohustuseni. Ka Prantsusmaal on parlamendi kogunemistele pääsemisega seoses COVID-tõendi kasutamine sõnaselgelt välistatud.

140 Viimaks rõhutavad hagejad, et käesoleval juhul ei kohaldu ükski määruse 2018/1725 artiklis 6 sätestatud eranditest ning seega ei saa parlament ühelegi neist eranditest tuginedes põhjendada „andmete töötlemist muul ühilduval eesmärgil“.

141 Seetõttu leiavad hagejad, et kuivõrd liikmesriigi õiguses puudub õiguslik alus, mis sõnaselgelt lubaks töödelda vaktsineerimist, testimist või läbipõdemist puudutavaid terviseandmeid selleks, et nende alusel lubada sissepääsu töökohale või parlamendi kogunemistele või mitte, on parlamendi poolt isikuandmete töötlemine vastuolus eesmärgi piirangu põhimõttega ning seega õigusvastane.

142 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu.

143 Kõigepealt tuleb tähele panna, et vaidlustatud otsuse artikli 4 lõikes 1 on sätestatud, et „[t]õendist või samaväärsest tõendist skaneerimisega saadud isikuandmeid töödeldakse vastavalt määrusele (EL) 2018/1725“. Määruse 2018/1725 artikli 4 lõike 1 punktis b, kus on sätestatud eesmärgi piirangu põhimõte, on aga märgitud, et isikuandmeid „kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ning neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus“.

144 COVID-tõendites sisalduvate isikuandmete töötlemise eesmärgid on kindlaks määratud määruse 2021/953 artikli 10 lõikes 2, kus on sätestatud:

„Käesoleva määruse kohaldamisel töödeldakse käesoleva määruse kohaselt välja antud tõendites sisalduvaid isikuandmeid üksnes tõendile kantud teabele juurdepääsuks ja selle kontrollimiseks, et hõlbustada vaba liikumise õiguse kasutamist liidus COVID-19 pandeemia ajal. Käesoleva määruse kohaldamisaja lõppedes lõpeb ka isikuandmete töötlemine.“

145 Seejuures tuleb parlamendi eeskujul märkida, et määruse 2021/953 artikli 10 lõiget 2 tuleb mõista nii, et COVID-tõendites sisalduvaid andmeid võivad liikmesriigid liikumisvabaduse teostamise lihtsustamiseks töödelda „käesoleva määruse kohaldamisel“ ehk üksnes siis, kui nad rakendavad nimetatud määrust.

146 Seevastu tuleneb määruse nr 2021/953 põhjendusest 48 sõnaselgelt, et „[l]iikmesriigid võivad töödelda selliseid isikuandmeid muul põhjusel, kui õiguslik alus selliste isikuandmete töötlemiseks muul põhjusel, sealhulgas sellega seotud säilitamistähtajad, on sätestatud liikmesriigi õiguses, mis peab olema kooskõlas liidu andmekaitseõigusega ning tulemuslikkuse, vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõttega ja peaks sisaldama sätteid, milles on selgelt kindlaks määratud töötlemise ulatus ja määr, konkreetne eesmärk, üksuste kategooriad, kes võivad tõendit kontrollida, samuti asjakohased kaitsemeetmed diskrimineerimise ja kuritarvitamise vältimiseks, võttes arvesse ohtu andmesubjektide õigustele ja vabadustele“.

147 Vastupidi hagejate väidetule ei saa sellest põhjendusest järeldada, et liidu institutsioonid, nagu käesoleval juhul parlament, võiks COVID-tõendites sisalduvaid isikuandmeid muudel kui määruses 2021/953 sätestatud eesmärkidel töödelda üksnes juhul, kui liikmesriigi õiguses on sätestatud seda sõnaselgelt lubav õiguslik alus.

148 Nagu ka parlament märgib, on asjaolu, et põhjenduse 48 neljandas lauses on viidatud üksnes liikmesriikidele ja liikmesriigi õigusele, mitte aga liidu institutsioonidele, selgitatav sellega, et see määrus on adresseeritud liikmesriikidele, mitte kõnealustele institutsioonidele.

149 Järgnevalt tuleb märkida, et määruse 2018/1725 artikli 5 lõike 2 kohaselt tuleb institutsioonide juhtimiseks ja toimimiseks vajaliku isikuandmete töötlemise alused sätestada liidu õiguses.

150 Vaidlustatud otsuse vastuvõtmisega lõi parlament ELTL artiklist 232 tuleneva sisekorralduspädevuse alusel õigusliku aluse selleks, et töödelda määrust 2018/1725 järgides COVID-tõendites sisalduvaid isikuandmeid oma kolmes töökohas paiknevatesse hoonetesse isikute lubamise eesmärgil.

151 Seetõttu tuleb Belgia või Prantsusmaa õigusnormidele tuginevad hagejate argumendid edutuse tõttu tagasi lükata, kuna selleks, et parlament võiks töödelda isikuandmeid muudel kui määruses 2021/953 sätestatud eesmärkidel, ei ole ühelgi juhul nõutav liikmesriigi õigusest tuleneva õigusliku aluse olemasolu.

152 Vastupidi hagejate väidetule ei toeta neid seisukohti ei ühine arvamus nr 04/2021 ega Euroopa Andmekaitseinspektori „Suunised töökohale naasmise ja ELi institutsioonides läbi viidavate COVID-19 suhtes omandatud immuunsuse või COVID-19 nakkuse sõeluuringute kohta“.

153 Ühelt poolt on Euroopa Andmekaitsenõukogu ja Euroopa Andmekaitseinspektor ühise arvamuse nr 04/2021 punktis 23 täpsustanud, et „raamistiku ja rohelise digitõendi võimalik edasine kasutamine liikmesriigi õiguse alusel, välja arvatud ELi liikmesriikide vahelise vaba liikumise õiguse hõlbustamine, [ei kuulu] ettepaneku [parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste vaktsineerimis-, testimis- ja tervenemistõendite väljastamise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (roheline digitõend),] ja sellest tulenevalt […] ühisarvamuse kohaldamisalasse“.

154 Teiselt poolt on Euroopa Andmekaitseinspektori „Suuniste töökohale naasmise ja ELi institutsioonides läbi viidavate COVID-19 suhtes omandatud immuunsuse või COVID-19 nakkuse sõeluuringute kohta“ punktis 6.1. kinnitatud, et mõistet „liikmesriigi õigus“ määruse 2021/953 põhjenduse 48 tähenduses tuleb liidu institutsioonide puhul tõlgendada viitena personalieeskirjade artikli 1f lõikele 2 koosmõjus institutsiooni rakendusotsusega, mis käsitleb sobivate meetmete võtmist asjaomaste isikute huvide ja põhiõiguste kaitseks.

155 Viimaks, kuivõrd hagejad on tuginenud määruse 2018/1725 artikli 6 rikkumisele, siis tuleb märkida, et selles sättes on ette nähtud erand eesmärgi piirangust. Nimelt on seal sätestatud, et „[k]ui isikuandmete töötlemine muul eesmärgil kui see, milleks isikuandmeid koguti, ei põhine andmesubjekti nõusolekul või liidu õigusel, mis on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede, et tagada artikli 25 lõikes 1 osutatud eesmärkide täitmine“, peab vastutav töötleja selle kindlakstegemiseks, kas muul eesmärgil töötlemine on kooskõlas eesmärgiga, mille jaoks isikuandmeid algul koguti, võtma arvesse teatud kriteeriume.

156 Nagu aga vaidlustatud otsuse põhjendusest 24 ilmneb, on käesoleval juhul isikuandmete töötlemise eesmärgiks eelkõige rahvatervise kaitse. Seega toimub see ühel määruse 2018/1725 artikli 25 lõike 1 punktis c sätestatud liidu üldist avalikku huvi pakkuval eesmärgil, mis tähendab, et kõnealuse sätte kohaselt on vaidlustatud otsuses ette nähtud isikuandmete töötlemine, mis toimub muul kui määruses 2021/953 sätestatud eesmärgil, lubatav tingimusel, et see austab selles määruses nimetatud põhiõiguste ja -vabaduste olemust ning on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede, mida käsitletakse neljanda väite raames.

157 Eeltoodud kaalutlusi arvestades ja mööndusega, et vaidlustatud otsuses ette nähtud hagejate isikuandmete töötlemise proportsionaalsust tuleb eraldi hinnata, tuleb kolmanda väita esimene osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

b) Kolmanda väite teine osa, mis puudutab õigluse, läbipaistvuse ja võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtete rikkumist

158 Esiteks juhivad hagejad tähelepanu sellele, et isikuandmete õiglase ja läbipaistva töötlemise põhimõtte kohaselt on nõutav asjaomase isiku teavitamine andmete töötlemisest ja selle eesmärkidest. Seetõttu leiavad nad, et see, kui parlament kasutab isikuandmeid muul eesmärgil kui see, milleks need andmed liikmesriigi õiguse kohaselt koguti, rikub määruse 2018/1725 artikli 4 lõike 1 punktis a ja artiklis 14 sätestatud läbipaistvuse põhimõtet, kuna isikuandmete kogumisel ei teavitatud neid, et neid andmeid kasutatakse selleks, et lubada neil siseneda oma töökohta või mitte.

159 Teiseks leiavad hagejad, et parlamendi poolt vaidlustatud otsuse rakendamisel toimuv isikuandmete töötlemine ei ole kooskõlas määruse 2018/1725 artikli 4 lõike 1 punktis c sätestatud võimalikult väheste andmete kogumise põhimõttega, kuna vaidlustatud otsuse artikli 4 lõikes 3 on sätestatud, et COVID-tõendi kehtivusega seotud isikuandmeid töödeldakse ja kuvatakse tõendi QR-koodi lugemise käigus.

160 Nimelt saavad parlamendi hoonete sissepääsude juures COVID-tõendeid kontrollivad turvatöötajad lihtsasti teha järeldusi selle kohta, millist liiki tõend konkreetsel isikul on, võttes arvesse, et testimistõend kehtib kuni 2 päeva, läbipõdemistõend 180 päeva ning vaktsineerimistõenditel kehtivusaja lõppu ei ole. Sellised tõendite kehtivusega seotud andmed ei ole aga nende andmete töötlemise eesmärgi seisukohast vajalikud.

161 Seejuures rõhutavad nad, et selle riski on parlament ise määratlenud dokumendis „COVID-19 vastu võitlemise ohutusmeetmed – andmekaitse mõju-uuring“ (edaspidi „mõju-uuring“), ent leidnud, et nende andmete töötlemisega seoses võetud tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid arvestades on see risk väike. Sellegipoolest ei tulene ei vaidlustatud otsusest ega ühestki hagejatele teatavaks tehtud dokumendist, et selle riski vähendamiseks mingisuguseid erilisi meetmeid võetud oleks.

162 Hagejate hinnangul on igal juhul võimalik, et turvatöötajad teevad konfidentsiaalsetest andmetest kuvatõmmiseid. Seda liiki äärmiselt tundlike andmete avaldamisel võivad aga asjaomastele isikutele olla väga rasked tagajärjed, kuna see võib kaasa tuua häbimärgistamise või diskrimineerimise töökohal. Seetõttu ei saa hagejate isikuandmete töötlemist pidada õiglaseks.

163 Kolmandaks kardavad hagejad oma isikuandmete õigusvastast ja ebaõiglast töötlemist parlamendi hoonete sissepääsude juures COVID-tõendite QR-koodide skaneerimiseks kasutatava rakenduse CovidScanBe haavatavusega seotud riski tõttu. See risk on mõju-uuringus ühe potentsiaalse riskina määratletud. Pealegi tuvastati hiljuti CovidScanBe abil COVID-tõendite QR-koodide kehtivuse kontrollimisel ja lugemisel üks väga oluline turvaviga. Seejuures rõhutavad hagejad, et mitmete Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT 2016, L 119, lk 1) rikkumiste tõttu esitati tribunal de première instance francophone de Bruxelles'ile (Brüsseli prantsuskeelne esimese astme kohus, Belgia) esialgse õiguskaitse taotlus rakenduse CovidScanBe kasutamise peatamiseks ning viimane asus 29. oktoobri 2021. aasta kohtumääruses seisukohale, et turvavea risk on piisavalt tõendatud, et nimetada nende vigade uurimiseks ja võimaliku kahju tuvastamiseks sõltumatu ekspert. Viimaks puudutab teine CovidScanBe rakenduse viga võimalust tutvuda selle rakenduse reisimisega seoses kasutatava mooduli abil COVID-tõendi QR-koodi lugemise käigus tundlike isikuandmetega, nagu ees- ja perekonnanimi, vaktsineerimise kuupäev, vaktsiini liik, riik, kus vaktsineerimine toimus, ja ka saadud dooside arv.

164 Need asjaolud seega kinnitavad hagejate hinnangul, et vaidlustatud otsus rikub isikuandmete õiglase ja läbipaistva töötlemise põhimõtet.

165 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu.

166 Kõigepealt tuleb tähele panna, et määruse 2018/1725 artikli 4 lõike 1 punkti a kohaselt tuleb isikuandmete töötlemisel tagada, et „töötlemine on seaduslik, õiglane ja andmesubjektile läbipaistev".

167 Peale selle on määruse 2018/1725 artikli 15 lõikes 1 sätestatud:

„Kui andmesubjektiga seotud isikuandmeid kogutakse andmesubjektilt, teeb vastutav töötleja isikuandmete saamise ajal andmesubjektile teatavaks kogu järgmise teabe:

[…]

c) isikuandmete töötlemise eesmärk ja õiguslik alus […]."

168 Määruse 2018/1725 artikli 16 lõike 1 punktis c on sätestatud, et see teave tuleb anda ka juhul, kui isikuandmed ei ole saadud andmesubjektilt.

169 Lisaks sellele on määruse 2018/1725 artikli 16 lõikes 4 sätestatud, et „[k]ui vastutav töötleja kavatseb isikuandmeid edasi töödelda muul eesmärgil kui see, milleks isikuandmeid koguti, esitab vastutav töötleja andmesubjektile enne isikuandmete edasist töötlemist teabe kõnealuse muu eesmärgi kohta ja muu asjakohase lõikes 2 osutatud täiendava teabe".

170 Seega, vastupidi hagejate väidetule tuleneb neist sätetest, et juhul kui isikuandmeid töödeldakse muul eesmärgil kui see, milleks need andmed algul koguti, peab andmesubjektidele enne seda eesmärki puudutava ja muu asjasse puutuva teabe andma üksnes hilisem vastutav töötleja.

171 Kuivõrd käesoleval juhul, nagu parlament möönab, on vaidlustatud otsuses ette nähtud isikuandmete töötlemise näol tegemist edasise töötlemisega muul eesmärgil kui see, milleks isikuandmed saadi, pidi parlament eeltoodud sätete kohaselt enne edasist töötlemist esitama andmesubjektidele teabe töötlemise eesmärgi kohta.

172 Parlamendi esitatud tõenditest ilmneb aga, et selle kohustuse on viimane täitnud.

173 Kõnealustest tõenditest nähtub esiteks, et enne asjaomaste andmete töötlemist avaldas parlament oma avalikus andmetöötlusega seotud toimingute registris selle toimingu kohta kande nr 464 koos konfidentsiaalsusdeklaratsiooniga. Teiseks saatis parlament andmete töötlemise eesmärke puudutava teabe kõigile parlamendiliikmetele ja töötajatele 27. oktoobril 2021 e-kirjas. Kolmandaks, nagu vaidlustatud otsuse artikli 6 lõikes 1 sätestatud, oli see teave „esitatud nähtaval kohal parlamendi hoonete kõigi sissepääsude juures, kus tõendeid kontrolliti“, millele hagejad vastu ei vaidle.

174 Seega tuleb tõdeda, et parlament on läbipaistvuse põhimõttest tulenevad kohustused täitnud ning hagejate argument, et sellest, et nende isikuandmeid hakatakse kasutama parlamendi hoonetesse sisenemisega seotud eesmärkidel, oleks neid tulnud teavitada siis, kui need andmed algul koguti, tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

175 Teiseks tuleb tähele panna, et määruse 2018/1725 artikli 4 lõikes 1 on täpsustatud, et „[i]sikuandmete töötlemisel tagatakse, et […] isikuandmed on asjakohased, olulised ja piiratud sellega, mis on vajalik nende töötlemise eesmärgi seisukohalt („võimalikult väheste andmete kogumine“)“.

176 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et vaidlustatud otsuse artikli 4 lõigete 2 ja 4 kohaselt piirdub QR-koodi skaneerimisel saadud andmete töötlemise eesmärk rangelt parlamendi hoonetesse sisenemise lubamisega ning COVID-tõendite kontrollimisel kuvatavaid andmed ei talletata, salvestata ega säilitata ei parlamendis ega väljaspool seda ega edastata ühelegi teisele liidu asutusele ega kolmandale isikule ega kasutata mis tahes muul eesmärgil.

177 Järgnevalt, nagu parlament kohtuistungil kinnitas, ilma et hagejad sellele vastu vaielnud oleksid, on parlamendi turvatöötajad saanud parlamendi hoonetesse siseneda soovivate isikute COVID-tõendite QR-koodide lugemisega seoses juhise kasutada CovidScanBe rakendust üksnes režiimis „üritus“. Nagu aga parlamendi esitatud tõenditest nähtub, kuvatakse rakenduse CovidScanBe kasutamisel režiimis „üritus“ üksnes märge, kas tõend kehtib, ning isiku ees- ja perekonnanimi. Samamoodi on see ka Luksemburgi rakenduse CovidCeck.lu puhul. Vastupidi hagejate väidetule ei kuvata seega tõendi kehtivusaega, mis tähendab, et turvatöötajad ei saa teha järeldusi selle kohta, kas asjaomane isik on vaktsineeritud, negatiivse tulemusega testi teinud või COVID-19 haiguse läbi põdenud.

178 Ent isegi kui eeldada, et parlamendi turvatöötajatel oleks võimalik saada teada tõendite kehtivusaeg ja teha selle pinnalt järeldusi selle kohta, kas asjaomane isik on vaktsineeritud, tervenenud või negatiivse tulemusega testi teinud, ei oleks sellel tingimata hagejate poolt osutatud raskeid tagajärgi.

179 Nagu parlament väidab, on tema teenistujad koolitatud andmete töötlemisega seotud tegevuse konfidentsiaalsust austama ning nad on saanud juhised mitte jagada neile kättesaadavaks saanud isikuandmeid muude isikutega peale nende, kes tegelevad hoonetesse sisenemise kontrollimisega. Nende juhtnööride rikkumine tooks kaasa distsiplinaar- või lepingulise vastutuse. Lisaks sellele on COVID-tõendite kontrollimisega tegelevatel parlamendi ametnikel ja teenistujatel range ametisaladuse hoidmise kohustus vastavalt ELTL artiklile 339 ning neile laieneb personalieeskirjade artikkel 17, mis kuulub teenistustingimuste artikli 11 kohaselt kohaldamisele ka ajutiste teenistujate suhtes ning mis kohustab, sealhulgas pärast teenistussuhte lõppemist, hoiduma „tööülesannete täitmisel saadud teabe loata avaldamisest, kui seda teavet ei ole juba avaldatud või kui see pole kättesaadav avalikkusele“.

180 Kohtuistungil parlamendilt saadud teabe kohaselt, millele hagejad vastu ei vaielnud, ei ole pealegi parlamendi turvatöötajate kasutuses olevate rakendustega COVID-tõendi kontrollimise ajal tehniliselt võimalik kuvatõmmiseid teha. Seega isegi sellisel ebatõenäolisel juhul, kui tõendi kehtivust puudutav teave COVID-tõendi QR-koodi lugemisel nähtavaks muutuks, tuleb riski, et turvatöötajad saavad nende poolt koodi lugemiseks kasutatavas seadmes kuvatava teabe salvestada ja jagada seda vastava õiguseta isikutega, pidada väga väikeseks kui mitte olematuks.

181 Kuigi on tõsi, et kasutatava rakenduse potentsiaalse haavatavusega seotud risk on mõju-uuringus riskina määratletud, tuleb märkida, et seda riski peeti väikeseks, võttes arvesse parlamendi poolt isikuandmete töötlemisega seoses võetud tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid ehk eelkõige asjaolu, et kasutatavad rakendused ei ole mõeldud isikuandmete salvestamiseks pärast kontrollimist, et nende rakenduste kaudu ei ole võimalik isikuandmeid eksportida ning et need on ühendatud üksnes parlamendisisesesse turvatud internetivõrku.

182 Järgnevalt tuleb seoses tribunal de première instance francophone de Bruxelles'i (Brüsseli prantsuskeelne esimese astme kohus, Belgia) presidendi 29. oktoobri 2021. aasta kohtumäärusega märkida, et vastupidi hagejate väidetule ei tuvastanud nimetatud kohtu president selles kohtumääruses ühtki rakenduse CovidScanBe turvaviga, vaid üksnes määras kohtueksperdi, kelle ülesanne on kindlaks teha, kas selle rakenduse kasutamisega seotud turvalisuse taset saab pidada piisavaks. Seejuures, nagu parlament märgib, ilmneb nimetatud kohtumäärusest, et rakenduse CovidScanBE väidetavad turvavead tulenevad sellest, et üldsusel on juurdepääs andmekogule Suspension list, mille koostavad Belgia asutused ja millega see rakendus suhtleb. Ent nagu parlament märkis, ei puuduta need vead parlamendi hoonesse pääsemisel kontrollimise raames turvatöötajatele esitatavates tõendites sisalduvaid isikuandmeid, kuna vaidlustatud otsuse artikli 4 lõike 4 kohaselt ei kaasne parlamendi turvatöötajate poolt COVID-tõendite kontrollimisega mis tahes isikuandmete edastamist rakendusest CovidScanBE kõnealusesse andmekogusse.

183 Viimaks tuleb tagasi lükata ka hagejate väited, mis puudutavad rakenduse CovidScanBe režiimi „reisimine“, kuna nagu juba eespool märgitud, kasutavad parlamendi turvatöötajad põhimõtteliselt üksnes režiimi „üritus“. Igal juhul ilmuvad – nagu parlament kohtuistungil kinnitas, ilma et hagejad sellele vastu vaielnud oleksid – režiimi „reisimine“ kasutamise korral tõendite kontrollimise ajal ekraanile ainult COVID-tõendi omaniku ees- ja perekonnanimi, sünniaasta ning see, kas tõend on kehtiv.

184 Seega ei saa vaidlustatud otsuse alusel parlamendi poolt toimuvat isikuandmete töötlemist eeltoodud kaalutlusi arvestades pidada õigusvastaseks ega ebaõiglaseks.

185 Seetõttu tuleb kolmanda väite teine osa ning kolmas väide tervikuna põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

4. Neljas väide, et sisuliselt on põhjendamatult ja ülemääraselt rikutud õigust eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele, õigust kehalisele puutumatusele, õigust vabadusele ja julgeolekule ning õigust võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele

186 Neljandas väites väidavad hagejad esiteks, et rikutud on nende õigust eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele, kehalisele puutumatusele, vabadusele ja turvalisusele, aga ka nende õigust võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele. Teiseks leiavad nad, et eelnimetatud õiguste ja põhimõtete rikkumine on vastuolus harta artikli 52 lõikes 1 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega.

187 Seejuures osutavad hagejad hartaga kaitstavate põhiõiguste olulisusele. Samuti osutavad nad sellele, et kuigi tegemist ei ole absoluutsete õigustega, peavad kõik selliste õiguste piirangud olema sätestatud seaduses, need ei tohi olla vastuolus nimetatud õiguste olemusega ning peavad olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

a) Väidetav rikkumine, mis puudutab õigust eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele, õigust kehalisele puutumatusele, õigust vabadusele ja turvalisusele ning õigust võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele

188 Esimesena väidavad hagejad, et vaidlustatud otsus piirab harta artikli 3 lõikes 1 nimetatud õigust kehalisele puutumatusele, kuna see paneb hagejatele, kellel vaktsineerimis- ega läbipõdemistõendit ei ole, kohustuse lasta endal iga kahe päeva tagant võtta SARS-CoV-2 viirusega võimaliku nakatumise tuvastamiseks ninaneelust proove. Hagejad leiavad, et selline proovide võtmine on eriliselt sekkuv, aga ka ohtlik, ning tuginevad Académie nationale de médecine'i (Prantsusmaa meditsiiniakadeemia) 8. aprilli 2021. aasta avaldusele, kus teatatakse sellistest rasketest komplikatsioonidest nagu „ajukelmepõletikuga seostatavad koljupõhimiku eesmise koljuaugu kahjustused".

189 Teisena leiavad hagejad, et vaidlustatud otsus rikub harta artiklites 20 ja 21 sõnastatud võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu põhimõtteid, kuna selle otsuse kohaselt koheldakse samamoodi ühelt poolt neid isikuid, kes tulevad parlamenti aeg-ajalt, nagu külastajad, kohalikud assistendid, välisesinejad ja lobistid, ning teisalt parlamendiliikmeid ja töötajaid, kes peavad parlamendi hoonetesse tulema regulaarselt.

190 Lisaks sellele leiavad hagejad, et neid nende hulgast, kellel ei ole vaktsineerimis- või läbipõdemistõendit, diskrimineeritakse võrreldes isikutega, kellel see on, kuivõrd selleks, et nad töötada ja oma mandaati teostada saaksid, peavad nad vähemalt iga kahe päeva tagant laskma end testida.

191 Kolmandana leiavad hagejad, et sellest asjaolust tulenevalt rikub vaidlustatud otsus ka harta artikli 3 lõikes 2 nimetatud õigust sellele, et inimkeha puudutav mis tahes meditsiiniline sekkumine toimub asjaomase isiku vabal ja teadlikul nõusolekul, ning harta artiklis 6 sõnastatud õigust vabadusele. Nimelt selleks, et vältida korduvat ninaneelust võetava proovi teel testimist, mis võib paljudele isikutele olla talumatu, on nad kohustatud end vaktsineerima. Hagejad osutavad aga sellele, et COVID-19 vastu vaktsineerimine ei ole kohustuslik mitte üheski liidu liikmesriigis, mis tähendab, et varjatud vaktsineerimiskohustus on vastuolus õigusega vabadusele.

192 Neljandana leiavad hagejad, et pannes kohustuse esitada töökohta sisenemiseks väga tundlikke terviseandmeid, nagu andmed vaktsineerimise, testitulemuse või haiguse läbipõdemise kohta, rikub vaidlustatud otsus õigust eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele. Nimelt on terviseandmete töötlemine määruse 2018/1725 artikli 10 lõike 1 kohaselt keelatud, välja arvatud erandjuhtudel.

193 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu.

194 Esiteks, nagu esimest väidet analüüsides ilmnes, on vaidlustatud otsus liidu õigusest tulenevaks õiguslikuks aluseks, mis lubab võtta hagejate poolt neljanda väite esimeses osas osutatud õigusi piiravaid meetmeid ning see tähendab, et neid meetmeid tuleb käsitada meetmetena, mis on ette nähtud „seadusega“ harta artikli 52 lõike 1 tähenduses.

195 Teiseks tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsus ei lähe vastuollu hagejate poolt osutatud õiguste põhisisu ega -olemusega.

196 Esimesena, mis puudutab vaktsineerimis- või läbipõdemistõendit mitte omavate hagejate väidetavat kehalise puutumatuse piiramist tulenevalt nende kohustusest teha regulaarselt ninaneelust proovi võtmist hõlmavaid teste, mida nad peavad eriliselt sekkuvateks, siis tuleb kõigepealt märkida, et vaidlustatud otsus seab hoonetesse pääsu tingimuseks üksnes COVID-tõendi esitamise ega nõua mingisuguse spetsiifilise ja ninaneelust proovi võtmist hõlmava testi tegemist. Ühelt poolt on hagejatel võimalik lasta PCR-testi jaoks võtta proov kurgust ning teiselt poolt on määruse 2021/953 artikli 3 lõike 1 kohaselt võimalik ka tervishoiuteenuse osutaja poolt tehtud antigeeni kiirtest.

197 Mis puudutab konkreetsemalt hagejate tsiteeritud Prantsusmaa meditsiiniakadeemia 8. aprilli 2021. aasta teadaannet, siis esiteks nähtub sellest, et ninaneelust peaksid proove võtma rangeid tehnilisi tingimusi järgides üksnes nende testide tegemiseks väljaõppe saanud meditsiinitöötajad, teiseks, et laste puhul tuleb eelista süljeteste – mis hagejate suhtes ei kohaldu –, ning kolmandaks, et koduste testide kasutajaid tuleb hoiatada endalt testi võtmisega kaasnevate ohtude eest. Nagu parlament aga väidab, on sedalaadi koduse testimisega seotud riskid üks põhjustest, miks parlament aktsepteerib oma hoonetesse sisenemiseks üksnes tervishoiutöötaja tehtud kiirteste.

198 Viimaks tuleb parlamendi eeskujul osutada sellele, et vaidlustatud otsuse artikli 5 lõike 2 kohaselt võivad hagejad põhjendatud juhtudel esitada parlamendi peasekretärile taotluse COVID-tõendi esitamise kohustusest erandi tegemiseks.

199 Teisena, mis puudutab harta artiklites 20 ja 21 sõnastatud võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu põhimõtete rikkumist, siis tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab nimetatud põhimõte, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt 5. juuli 2017. aasta kohtuotsus Fries, C-190/16, EU:C:2017:513, punktid 29 ja 30 ning seal viidatud kohtupraktika).

200 Seda, kas mingid olukorrad on sarnased, hinnatakse kõigi neid iseloomustavate asjaolude seisukohast. Need asjaolud tuleb kindlaks teha ja neid hinnates tuleb arvestada eeskätt selle liidu akti eset ja eesmärki, mis asjaomase vahetegemise ette näeb. Lisaks tuleb arvesse võtta selle

valdkonna põhimõtteid ja eesmärke, kuhu vastav õigusakt kuulub (vt 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus HK *vs.* komisjon, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).

201 Käesoleval juhul tuleb – nagu ka parlament märgib – hinnata väliste külastajate ning parlamendiliikmete ja töötajate sarnasust lähtudes vaidlustatud otsusega taotletavast eesmärgist, mitte aga sellest, kui sageli nad parlamendi hoonetes käivad. Lähtudes vaidlustatud otsuse eesmärgist, milleks selle otsuse põhjenduse 11 kohaselt on „pakkuda piisavaid tagatisi kõigi parlamendi ruumides viibivate isikute elu ja tervise kaitseks“, saab lugeda, et hagejad ei ole teistsuguses olukorras kui mis tahes muu parlamendi hoonesse siseneda sooviv isik, olgugi, et nende puhul on vaidlustatud otsusest lähtuv õiguste piirang suurem, kuna see seab tingimused sisenemiseks nende töökohta. Parlamendi hoones viibides on COVID-19 edasikandumise risk parlamendiliikmete ja töötajate jaoks samasugune nagu mis tahes muu neisse hoonetesse sisenenud isiku jaoks.

202 Samuti ei saa asuda seisukohale, et neid hagejaid, kellel vaktsineerimis- või läbipõdemistõendit ei ole, diskrimineeritaks võrreldes isikutega, kellel selline tõend on. Nimelt ei eelistata vaidlustatud otsusega ühtki määruse 2021/953 artikli 3 lõikes 1 mainitud tõendit, vaid selles on ette nähtud üksnes neist kolmest tõendist ühe olemasolu kinnitava COVID-tõendi kehtivuse kontrollimine, nagu on sätestatud selle otsuse artiklis 1.

203 Vaidlustatud otsusega taotletavat eesmärki silmas pidades ei saa seega asuda seisukohale, et hagejaid koheldakse ebavõrdselt või et neid diskrimineeritakse võrreldes mis tahes muude parlamendi hoonetesse siseneda soovivate isikutega või võrreldes isikutega, kellel on vaktsineerimis- või läbipõdemistõend.

204 Kolmandana, mis puudutab hagejate osutatud õigust sellele, et inimkeha puudutav mis tahes meditsiiniline sekkumine toimub asjaomase isiku vabal ja teadlikul nõusolekul, siis tuleb korrata, et vaidlustatud otsusega ei eelistata ühtki kolmest tõendist, mis annavad õiguse saada kehtiv COVID-tõend vastavalt määruse 2021/953 artikli 3 lõikele 1, vaid sellega seatakse parlamendi hoonetesse sisenemise tingimuseks neist tõenditest ühe esitamine.

205 Kuivõrd parlament on võtnud meetmed, et lihtsustada testimistõendi saamist PCR-testiga, mida on võimalik tasuta teha mõnes Brüsselis, Strasbourgis või Luxembourgis (Luksemburg) töötavas testimispunktis, tunnustades seejuures Belgias, Prantsusmaal või Luksemburgis tehtud PCR-testi kehtivust ka siis, kui selle alusel COVID-tõendit loodud ei ole, ei saa asuda seisukohale, et isikute jaoks, kellel vaktsineerimis- ega läbipõdemistõendit ei ole, tähendaks vaidlustatud otsus tegelikult varjatud vaktsineerimiskohustust.

206 Neljandana ei vaidlusta parlament seda, et vaidlustatud otsus võib riivata harta artiklites 7 ja 8 sõnastatud hagejate õigust eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele, kuna see seab hagejate töökohta sisenemise tingimuseks asjaomaste isikute terviseseisundiga seotud isikuandmeid sisaldava kehtiva COVID-tõendi esitamise.

207 Nagu hagejad väidavad, on selliste andmete töötlemine määruse 2018/1725 artikli 10 lõike 1 kohaselt põhimõtteliselt keelatud, välja arvatud selle määruse artikli 10 lõikes 2 loetletud erandjuhtudel. Nagu aga parlament väidab, on käesoleval juhul vaidlustatud otsuse põhjenduses 24 märgitud, et COVID-tõendis sisalduvate isikuandmete töötlemise õiguslikuks

aluseks on määruse 2018/1725 artikli 10 lõike 2 punktid g ja i koosmõjus selle määruse artikli 5 lõike 1 punktiga a, kuna kõnealuste andmete töötlemine on vajalik rahvatervise kaitseks ja COVID-19 leviku tõkestamiseks.

208 Lisaks sellele ei nähtu ühestki hagejate esitatud tõendist, et vaidlustatud otsus läheks vastuollu nende poolt osutatud õiguste – ja eelkõige õiguse isikuandmete kaitsele – olemusega. Nagu eespool punktidest 175–184 tuleneb, on parlament järginud võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtet ning vaidlustatud otsuse alusel toimuvat isikuandmete töötlemist ei saa pidada ebaseaduslikuks ega ebaõiglaseks.

209 Kolmandaks tuleb harta artikli 52 lõike 1 kohaselt hinnata, kas hagejate poolt osutatud õiguste piirangud, isegi kui tegemist on väheintensiivsete piirangutega ning eeldusel, et need on tõendatud, on vajalikud ning vastavad tegelikult liidu üldist avalikku huvi pakkuvatele eesmärkidele või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusele kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

b) Proportsionaalsuse põhimõtte väidetav rikkumine

210 Hagejad paluvad Üldkohtul viia läbi harta artikli 52 lõikes 1 ette nähtud kolmest osast koosnev proportsionaalsuse kontroll.

211 Kõigepealt tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse õiguspärasust tuleb hinnata üksnes lähtudes selle otsuse vastuvõtmise ajal esinenud faktilistest ja õiguslikest asjaoludest (9. juuli 2007. aasta kohtuotsus Sun Chemical Group jt *vs.* komisjon, T-282/06, EU:T:2007:203, punkt 59, ning 26. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus Oil Turbo Compressor *vs.* nõukogu, T-63/12, EU:T:2012:579, punkt 29).

212 Seega tuleb käesoleval juhul hinnata, kas vaidlustatud otsus oli sellega taotletavate eesmärkide saavutamiseks ning vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal esinenud epidemioloogilisest olukorrast ja olemas olnud teadusteadmistest lähtudes sobiv, vajalik ja proportsionaalne.

1) Vaidlusaluste meetmete vajalikkus

213 Esiteks väidavad hagejad, et vaidlustatud otsus ei ole sellega taotletavate eesmärkide ning eelkõige parlamendis COVID-19 leviku tõkestamise ning parlamendiliikmete ja töötajate kaitse eesmärgi saavutamiseks vajalik.

214 Hagejad leiavad, et nende eesmärkide saavutamiseks piisas muudest vähem piiravatest meetmetest, mis juba kehtisid ja milleks olid eelkõige kehatemperatuuri mõõtmine, maski kandmine, hajutatus, bürooruumide ja nõupidamissaalide regulaarne õhutamine ja tuulutamine ning käte desinfitseerimine. Lisaks sellele ei ole tõendatud, et parlamendi hoonetes oleks eriline COVID-19 leviku risk. Seejuures juhivad hagejad tähelepanu sellele, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) soovituste kohaselt tuleb riskihindamine läbi viia iga konkreetse töökeskkonna ning iga ametikoha või ametikohtade rühma kohta.

215 Hagejate hinnangul järeldub sellest, et parlamendi hoonetes täiendavate meetmete kehtestamine ei olnud vajalik. Üksnes vaidlustatud otsuse põhjenduses 13 märgitud asjaolud, et parlament on koht, kus võib viibida suur hulk inimesi, et missioonide taasalustamisega seoses suureneb

lähetuste arv ning et regulaarselt toimuvad nõupidamised, kus inimesed füüsiliselt kohal on, ei ole piisavad, tõendamaks vajadust kehtestada vabadusi sedavõrd piiravaid meetmeid nagu vaidlustatud otsuses sätestatud.

216 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu.

217 Kõigepealt tuleb tähele panna, et ettevaatuspõhimõte on liidu õiguse üldpõhimõte, mis tuleneb ELTL artiklist 11, ELTL artikli 168 lõikest 1, ELTL artikli 169 lõigetest 1 ja 2 ning ELTL artikli 191 lõigetest 1 ja 2. Selle põhimõtte kohaselt võib olukorras, kus ei ole teaduslikult tõendatud inimeste tervist ohustava riski olemasolu või ulatus, võtta kaitsemeetmeid, ootamata ära, et täielikult oleks selgunud selle riski tegelikkus ja tõsidus, tingimusel, et need meetmed on mittediskrimineerivad ja objektiivsed (vt selle kohta 10. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Acino *vs.* komisjon, C-269/13 P, EU:C:2014:255, punkt 57, ning 17. märtsi 2016. aasta kohtuotsus Zoofachhandel Züpke jt *vs.* komisjon, T-817/14, EU:T:2016:157, punkt 51).

218 Lisaks sellele tuleb tähele panna, et tulenevalt hoolitsemiskohustusest, mis on sätestatud eelkõige personalieeskirjade artikli 1f lõikes 2 ja mis on teenistustingimuste artikli 10 kohaselt kohaldatav ka liidu ajutiste teenistujate suhtes, peab parlament tagama oma töötajate tervise kaitse (vt eespool punkt 101).

219 Käesoleval juhul on parlament vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel tuginenud järgmistele asjaoludele.

220 Esiteks, nagu ilmneb sisuliselt vaidlustatud otsuse põhjendusest 5, siis iseloomustas Euroopa terviseolukorda alates 2021. aasta septembrikuust COVID-19 nakatumise kasvutendents ning 1. novembril 2021 saavutas uute nakatumisjuhtumite arv 2020. aasta novembri taseme.

221 Seega, vastupidi hagejate väidetule, ei saanud vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal pidada epidemioloogilist olukorda stabiilseks.

222 Teiseks, seoses kaugtöö lõpetamisega 1. septembrist 2021 andis parlamendi arst hinnangu, et füüsiliselt kohal olles tööle naasmine kätkeb endas suuremat viirusega nakatumise ohtu. Nagu nähtub sisuliselt vaidlustatud otsuse põhjendusest 13, võttis parlament arvesse seda, et rohkemate inimeste viibimisega parlamendi hoonetes ja COVID-19 mõju suurenemisega ühiskonnas kaasneb suurem oht, et viirus jõuab parlamenti, ning suurem oht, et COVID-19 levib maja sees ja põhjustab karantiine. Lisaks sellele võttis parlament arvesse asjaolu, et parlamendiliikmed suhtlevad sageli oma valijatega 27 liikmesriigis, mille epidemioloogiline olukord oli väga erinev, mistõttu tuleb sagedasi rahvusvahelisi reise võtta arvesse kui täiendavat riskitegurit, mille tõttu võib parlament muutuda nakkuskoldeks.

223 Neid kaalutlusi arvesse võttes tuleb tõdeda, et parlament võis mõistlikult hinnates asuda seisukohale, et ennetavate rangemate tervisekaitsemeetmete võtmine on kõigi tema hoonetes viibivate isikute kaitseks vajalik. Nagu parlament märgib, siis vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal valitsenud epidemioloogilist olukorda arvestades võis tema hoonete sissepääsude juures COVID-tõendi kontrollimist lisaks muudele juba varem võetud ennetusmeetmetele mõistlikult pidada vajalikuks meetmeks, et piirata COVID-19 leviku riski parlamendis ja seega kaitsta töötajate tervist.

224 Tõsi on, et nagu hagejad märgivad, siis alates 22. novembrist 2021 otsustas parlament sisse seada kohustusliku kaugtöö vähemalt kolmel päeval nädalas kõigile töötajatele, kelle teenistusülesannetega see kokku sobis.

225 Ent nagu eespool punktis 211 osutatud, tuleb vaidlustatud otsuse õiguspärasust hinnata üksnes lähtudes neist faktilistest ja õiguslikest asjaoludest, mis esinesid otsuse vastuvõtmise ajal. Seetõttu ei saa sellist, vaidlustatud otsusega võrreldes hilisemat asjaolu selle otsuse õiguspärasuse hindamisel arvesse võtta.

2) Vaidlusaluste meetmete sobivus

226 Teiseks väidavad hagejad, et vaidlustatud otsus ei ole viiruse leviku tõkestamiseks ning parlamendi hoonetesse sisenevate parlamendiliikmete ja töötajate nakatumise tõkestamiseks sobiv. Hagejad väidavad nimelt, et teadusringkondades ei ole üksmeelt küsimuses, mis puudutab viiruse edasikandmist vaktsineeritute poolt ning väga paljud uuringud kinnitavad, et viirust võivad edasi kanda nii vaktsineerimata kui ka vaktsineeritud inimesed. WHO ise on 5. veebruari 2021. aasta teates rõhutanud, et „vaktsineerimise tõhususe osas edasikandmise vähendamise seisukohast on veel palju teadmatust“. Hagejad leiavad seega, et vaktsineerimistõend või läbipõdemistõend ei anna mingisugust tagatist, et isik, kel selline tõend on, ei ole nakkusohtlik. Samamoodi ei ole „valepositiivsete“ tulemuste suurt arvu arvesse võttes sobiv ega proportsionaalne meede ka negatiivse PCR-testi tulemuse esitamine. Seetõttu ei ole õige väita, et kohustus esitada parlamendi hoonetesse sisenemiseks kehtiv COVID-tõend võimaldab vähendada viiruse leviku ohtu ja kaitsta seega neisse hoonetesse sisenevaid isikuid.

227 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu.

228 Kõigepealt tuleb tähele panna, et vaidlustatud otsuse põhjenduse 11 kohaselt on selle otsuse eesmärk „pakkuda piisavaid tagatisi kõigi parlamendi ruumides viibivate isikute elu ja tervise kaitseks“. Seega tuleb hinnata, kas vaidlustatud otsus on sobiv meede selle eesmärgi saavutamiseks.

229 Siinkohal tuleb esmalt märkida, et hoolimata mõnest uuringust, millele tuginevad hagejad ja mis kinnitavad, et viirust võivad edasi kanda ka vaktsineeritud inimesed ning et vaktsiinist saadav kaitse väheneb aja jooksul tunduvalt, tuleneb eelkõige parlamendi arsti 10. oktoobri 2021. aasta arvamusest, millele juhatus vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel tugines, et „hiljutiste andmete kohaselt ilmneb, et edasikandumise risk on kõige väiksem kahe vaktsineeritud isiku vahel, samas kui kõige suurem edasikandumise risk esineb kahe vaktsineerimata isiku vahel; (vaktsineeritud) isiku oht nakatuda on palju kõrgem siis, kui ta on kontaktis vaktsineerimata isikuga, võrreldes sellega, kui ta on kontaktis täielikult vaktsineeritud isikuga“.

230 Lisaks sellele ilmneb ühest parlamendi esitatud uuringust (Singanayagam, A., Hakki, S., Dunning, J., *et al.*, „Community transmission and viral load kinetics of the SARS-CoV-2 delta (B.1.617.2) variant in vaccinated and unvaccinated individuals in the UK: a prospective, longitudinal, cohort study“, Lancet Infc. Dis. 2022, 29. oktoober 2021, lk 183–195), et vaktsineerimine vähendab riski nakatuda viiruse Delta-tüvega, mis oli Euroopas domineerivaks tüveks vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal, vähendades ühtaegu nii võimalust, et vaktsineeritud isik riskikontaktis olles nakatub ning vähendades vaktsineeritud nakatunud isiku nakkusohtlikkust mitte ainult intensiivsuse poolest, vaid ka ajaliselt.

231 Järgnevalt, seoses hagejate argumendiga, et vaktsiinide tõhusus viiruse edasikandumise seisukohast aja jooksul tuntavalt väheneb, tuleb parlamendi eeskujul märkida, et esimesest hagejate tsiteeritud uuringust (Riemersma, K. K., *et al.*, „Shedding of Infectious SARS-CoV-2 Despite Vaccination“, MedRxiv, 15. oktoober 2021, lk 4) nähtub, et täiendava vaktsiinidoosi annustamine pärast algset vaktsineerimiskuuri vähendab Delta-tüvega nakatumise riski märkimisväärselt.

232 Siinkohal tuleb ka tähele panna, et määruse 2021/953 põhjenduse 7 kohaselt kinnitavad kättesaadavad teaduslikud tõendid, et inimestel, kes on vaktsineeritud või kellele on hiljuti tehtud COVID-19 test, mille tulemus oli negatiivne, ja neil, kes on viimase kuue kuu jooksul COVID-19-st tervenenud, on väiksem oht nakatada teisi SARS-CoV-2 viirusega. Kuna määruse 2021/953 puhul tuleb lähtuda eeldusest, et see on õiguspärane, ei saa hagejad täpsemaid ja veenvamaid tõendeid esitamata selle kehtivust kahtluse alla seada, kusjuures seda enam, et formaalselt ei ole nad esitanud väidet, et see määrus on õigusvastane ELL artikli 277 alusel.

233 Viimaks tuleb „valepositiivseid“ tulemusi andvaid teste puudutava hagejate argumendi kohta märkida, et hagejad ei ole esitanud ühtki tõendit, mis lubaks asuda seisukohale, et see puudutab sedavõrd suurt hulka teste, et see saaks kahtluse alla seada nende testide usaldusväärsuse ühena tõenditest, millega saab määruse 2021/953 kohaselt tõendada, et isik ei ole COVID-19 nakkusohtlik.

234 Nagu parlament märgib, siis Belgia institutsiooni Sciensano hinnangul võib nii või teisiti „positiivseid“ ja „kergelt positiivseid“ PCR-testide tulemusi teatud juhtudel, kui mõned tingimused on täidetud, käsitada märgina varasemast nakatumisest ning sellisel juhul ei ole mis tahes isolatsioonimeetmed vajalikud.

235 Niisiis kuigi on tõsi, nagu hagejad väidavad, et täielikult ei võimalda viiruse edasikandumist vältida ei vaktsineerimine, testid ega läbipõdemine, on samavõrd tõsi, nagu ilmneb parlamendi poolt vaidlustatud otsuse tegemise aluseks võetud arsti arvamusest, milles on omakorda tuginetud selleaegsetele teadusteadmistele, et kehtiva COVID-tõendi esitamise kohustus võimaldab seda riski vähendada ning nende kolme asjaolu kontrollimine tõhustab objektiivselt ja mittediskrimineerivalt olemasolevaid tervisekaitse meetmeid.

236 Seega tuleb märkida, et võttes arvesse teavet, mis parlamendil vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal eelkõige epidemioloogilise olukorra ning toonaste teadusteadmiste kohta oli, sai parlament õiguspäraselt asuda seisukohale, et tema hoonetesse sisenemiseks kehtiva COVID-tõendi olemasolu nõue oli töötajate ning kõigi tema hoonetes viibivate inimeste tervise kaitse eesmärgi seisukohast sobiv meede.

3) Vaidlusaluste meetmete proportsionaalsus

237 Kolmandaks leiavad hagejad, et vaidlustatud otsus ei ole ilmselgelt proportsionaalne, kuna vaidlustatud otsuse põhjenduse 7 kohaselt jääb vaktsineerituse määr parlamendis parlamendi meditsiinitalituse hinnangul 80–85% vahele. Hagejad väidavad, et kui mitte asuda seisukohale, et COVID-19 vastu vaktsineerimine ei ole tõhus, on sedavõrd kõrge vaktsineerituse määra juures ilmselgelt ülemäärane lubada täiendava meetmena parlamendi hoonetesse pääsu vaid isikutele, kellel on kehtiv COVID-tõend.

238 Hagejad leiavad pealegi, et parlament ei saa vaidlustatud otsuse proportsionaalsust põhjendada vajadusega kaitsta parlamendiliikmeid ja töötajaid, kes ei ole vaktsineeritud. Nimelt on tegemist nende isikute vaba valikuga ning parlament ei või neid diskrimineerida seetõttu, et soovib neid kaitsta nende poolt oma tervise osas tehtud valiku eeldatavate tagajärgede eest.

239 Parlament vaidleb neile argumentidele vastu.

240 Tuleb tähele panna, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab liidu õiguse üldpõhimõtete hulka kuuluv proportsionaalsuse põhimõte, et liidu institutsioonide õigusaktid ei läheks kaugemale sellest, mis on asjaomaste õigusnormidega taotletavate õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks sobiv ja vajalik, kusjuures olukorras, kus on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb valida kõige vähem piirav meede ning põhjustatud ebameeldivused ei tohi olla taotletavate eesmärkidega arvestades ülemäära suured (8. juuli 2010. aasta kohtuotsus Afton Chemical, C-343/09, EU:C:2010:419, punkt 45, ja 4. juuni 2020. aasta kohtuotsus Ungari *vs.* komisjon, C-456/18 P, EU:C:2020:421, punkt 41).

241 Seega tuleb hinnata, kas vaidlustatud otsusest tulenev kehtiva COVID-tõendi omamise kohustus on taotletava eesmärgi seisukohast proportsionaalne selles mõttes, et seda eesmärki ei ole võimalik saavutada vähem piiravate meetmetega, mis on samavõrd tõhusad (vt selle kohta 11. veebruari 2021. aasta kohtuotsus Katoen Natie Bulk Terminals ja General Services Antwerp, C-407/19 ja C-471/19, EU:C:2021:107, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika).

242 Sellega seoses ei ole õige hagejate väide, et kuna vaktsineerituse määr on parlamendis kõrge ehk hinnanguliselt 80–85%, siis on ilmselgelt ebaproportsionaalne lubada täiendava meetmena parlamendi hoonetesse siseneda vaid isikutel, kellel on kehtiv COVID-tõend.

243 See argument lähtub nimelt eeldusest, et selline meede ei võimalda tõhusalt aidata kaasa töötajate ning kõigi parlamendi hoonetes viibivate isikute tervise kaitsele.

244 Nagu aga parlament väidab ning nagu ilmneb sisuliselt ka vaidlustatud otsuse põhjendusest 14, siis võttes arvesse dokumenteeritud nakatumisjuhtumite arvu parlamendis, seda, et alates 2021. aasta septembrist suurenes nende parlamendi hoonetesse sisenevate inimeste arv, kelle kohta ei ole teada, mil määral nad vaktsineeritud on, viiruse Delta-tüve domineerimist ning üldise pandeemia-olukorra tendentsi, on kohustusliku COVID-tõendite kontrolli rakendamine koos olemasolevate tervisemeetmetega proportsionaalne vaidlustatud otsusega taotletavate eesmärkide suhtes, milleks on tagada parlamendiliikmete ja töötajate tervise kaitse ning piirata COVID-19 levikut.

245 Pealegi ilmneb nii hagejate kui parlamendi esitatud teadusuuringutest, mis kajastavad vaidlustatud otsuse vastuvõtmise aegseid teadusteadmisi, et kuigi vaktsineerimine ei võimalda COVID-19 edasikandumise riski täielikult maandada, võimaldab see siiski seda riski märkimisväärselt vähendada. Seega sai parlament õiguspäraselt asuda seisukohale, et kehtiva COVID-tõendi esitamise kohustus, mis tähendab seda, et parlamendi hoonetesse sisenemiseks peab isikul olema vaktsineerimistõend, läbipõdemistõend või testimistõend, aitab seda riski vähendada.

246 Seejuures tuleb rõhutada, et hagejad ei ole kuidagi tõendanud, et taotletava eesmärgi saavutamiseks olnuks muid, vähem piiravaid, ent samavõrd tõhusaid meetmeid, mille parlament oleks võinud võtta.

247 Mis puudutab eeskätt vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajaks juba võetud teiste tervisekaitsemeetmete jätkuvat rakendamist ilma täiendavate piiranguteta, siis ei ole hagejad tõendanud, et sel moel oleks olnud samavõrd tõhusalt võimalik saavutada eesmärk vähendada töötajate tervise kaitsmiseks nakatumisjuhtumite arvu parlamendis. Nagu parlament kohtuistungil väitis, langes dokumenteeritud nakatumiste arv parlamendis pärast vaidlustatud otsuse vastuvõtmist oluliselt, mis pigem kinnitab vaidlusaluse meetme tõhusust.

248 Kui vaidlustatud otsuses ette nähtud täiendavaid meetmeid võetud ei oleks, oleks näiteks potentsiaalne viirusekandja, kes ei ole COVID-19 vastu vaktsineeritud ega seda läbi põdenud, saanud vabalt parlamendi hoonetesse siseneda, riskides nii mitmete seal töötavate või seal iga päev liikuvate inimeste nakatamisega, ilma et teda oleks kuidagi kontrollida saanud.

249 Asjaolu, millele hagejad kohtuistungil viitasid, et vaidlustatud otsus loob vaktsineeritud inimestele „võltsturvatunde“, lastes neil uskuda, et vaktsineerimistõendil põhineva kehtiva COVID-tõendi esitamise korral neil COVID-19ga nakatumise ohtu ei ole, ei saa – isegi kui ilmneks, et neil selline tunne on – kahtluse alla seada vaidlustatud otsuse proportsionaalsust. See argument ei saa nimelt kinnitada vähem piiravate ja samavõrd tõhusate meetmete võimalikkust, vaid üksnes seda, et parlament oleks saanud võtta veelgi piiravamaid meetmeid, nõudes näiteks, et ka vaktsineeritud isikud teeksid regulaarselt teste.

250 Vaidlustatud otsuse proportsionaalsust ei saa kahtluse alla seada liiati ka asjaolu, et teised liidu institutsioonid sarnaseid piiranguid ei kehtestanud. Nagu eelkõige vaidlustatud otsuse põhjendusest 13 nähtub, ei tuginenud parlament üksnes üldisele epidemioloogilisele olukorrale Euroopas, vaid ka parlamendi eripärale rahvusvahelise organisatsioonina, mis peab ühe riskitegurina, mis parlamendi nakkuskoldeks muuta võib, arvesse võtma ka sagedasi rahvusvahelisi reise.

251 Viimaks tuleb eriline tähtsus omistada ka asjaolule, et vaidlustatud otsusega kehtestatud meetmed on ajaliselt piiratud ja terviseolukorra arengutest lähtudes vaadatakse need regulaarselt üle (vt vaidlustatud otsuse põhjendus 27).

252 Tuleb ka tähele panna, et vaidlustatud otsusega on kehtestatud üksnes kohustus esitada parlamendi kolmes töökohas asuvatesse hoonetesse sisenemise tingimusena üks määruse 2021/953 artikli 3 lõike 1 punktides a–c nimetatud tõenditest või selle määruse artiklis 8 nimetatud samaväärne tõend. Sellise tõendi esitamise kohustus võib küll tekitada teatud praktilist ebamugavust, ent see ei kaalu üles teiste inimeste tervise kaitset ega ole käsitatav hagejate põhiõiguste ebaproportsionaalse riivamisena.

253 Seega tuleb asuda seisukohale, et arvestades töötajate tervise kaitse kohustust ning ettevaatuskohustust (vt eespool punktid 217 ja 218), on vaidlustatud otsus taotletava eesmärgi suhtes proportsionaalne.

254 Tuleb siiski märkida, et nagu ilmneb ka vaidlustatud otsuse põhjendusest 27, siis tingituna epidemioloogilise olukorra ja teadusteadmiste pidevast muutumisest, eelkõige seoses uute viirustüvede ilmnemisega, „peaks kohustus esitada […] Euroopa Parlamendi hoonetesse sisenemiseks ELi digitaalne COVID-tõend või samaväärne tõend kehtima ainult seni, kuni seda õigustavad erandlikud asjaolud püsivad, ning seda kohustust tuleks regulaarselt uuesti hinnata, võttes arvesse tervishoiualast olukorda liidus ja Euroopa Parlamendi kolmes töökohas, et tagada igal ajal isikute õiguste ja õiguslikult kaitstud huvide asjakohane tasakaal“.

255 Seetõttu tuleb neljanda väite teine osa ning neljas väide tervikuna tagasi lükata.

256 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb hagid põhjendamatuse tõttu rahuldamata jätta.

Kohtukulud

257 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

258 Kuna hagejad on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb neilt välja mõista parlamendi kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlustega seotud kohtukulud, vastavalt parlamendi nõudele.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagid rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlustega seotud kulud välja Robert Roosilt ja teistelt hagejatelt, kelle nimed on loetletud lisas.

Papasavvas Svenningsen Barents

Mac Eochaidh Pynnä

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 27. aprillil 2022 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

I. Vaidluse taust . . . 2

II. Poolte nõuded . . . 4

III. Õiguslik käsitlus . . . 4

A. Hagide vastuvõetavus . . . 4

1. Hagejate põhjendatud huvi . . . 4

2. Hagejate õigus hagi esitada . . . 5

B. Hagiavalduse muutmise taotluste vastuvõetavus . . . 9

C. Sisulised küsimused . . . 10

1. Esimene väide, et vaidlustatud otsusel puudub kehtiv õiguslik alus osas, milles see toob kaasa tagajärjed parlamendiliikmetele . . . 10

2. Teine väide, et on rikutud parlamendiliikmete vabaduse ja sõltumatuse põhimõtteid ja neile aluslepinguga tagatud puutumatust . . . 13

a) Esimene osa, mis puudutab vaidlustatud otsuse vastuolu parlamendiliikmete vabaduse ja sõltumatuse põhimõtetega . . . 14

b) Teise väite teine osa, mis puudutab sisuliselt parlamendiliikmetele protokollist nr 7 tuleneva puutumatuse rikkumist . . . 18

3. Kolmas väide, et on rikutud isikuandmete töötlemise üldpõhimõtet . . . 19

a) Kolmanda väite esimene osa, mis puudutab isikuandmete töötlemise eesmärgi piirangu ja seaduslikkuse põhimõtete rikkumist . . . 19

b) Kolmanda väite teine osa, mis puudutab õigluse, läbipaistvuse ja võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtete rikkumist . . . 22

4. Neljas väide, et sisuliselt on põhjendamatult ja ülemääraselt rikutud õigust eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele, õigust kehalisele puutumatusele, õigust vabadusele ja julgeolekule ning õigust võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele . . . 26

a) Väidetav rikkumine, mis puudutab õigust eraelu austamisele ja isikuandmete kaitsele, õigust kehalisele puutumatusele, õigust vabadusele ja turvalisusele ning õigust võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele . . . 26

b) Proportsionaalsuse põhimõtte väidetav rikkumine . . . 29

1) Vaidlusaluste meetmete vajalikkus . . . 29

2) Vaidlusaluste meetmete sobivus . . . 31

3) Vaidlusaluste meetmete proportsionaalsus 32

Kohtukulud 35